

KÁLVINISTA SZEMLE

A SZLOVÁKIAI REFORMÁTUS KERESZTYÉN EGYHÁZ
HIVATALOS LAPJA

LXXXIX. évfolyam

9. szám

Komárom, 2018. szeptember

Ára 35 cent

FÉLELMEK FOGSÁGÁBÓL SZABADULVA

Mik azok a dolgok, amelyek félelmet keltenek a szívedben? Az ISIS és a globális terrorizmus? Járványok, mint amilyen az ebola, vagy más gyógyíthatatlan vírusok? Az állandóan jelenlévő nukleáris fenyegetettség? Fegyveres támadás? Nemzeti és globális gazdasági válság? Az úgynevezett klímaváltozás?

Az embereknek az egész világon ezekkel a gondokkal kell szembenézniük, ezeket a félelmeket osztjuk meg, akár Európában, Ázsiában, Észak vagy Dél-Amerikában, vagy a csendes-óceáni térségben élünk. És akkor ott vannak még a személyes félelmeink, amelyek ott lebegnek a tudatalattinkban: biztos a munkám? Mi lesz, ha elveszítjük azt az ügyfelünket? Túléli-e a vállalkozásunk a versenyhelyzetet? Megkapom azt a kinevezést, amit annyira szeretnék, és ami-re szükségem van? Mít fog mutatni a szövettani vizsgálat nálam (vagy egy szerettemnél)? Ki fogom tudni fizetni a számlákat? Szépen vagy tragikus módon öregszen majd meg?

A média nem sokat tesz azért, hogy csillapítsa félelmeinket. Ha egyáltalán tesznek valamit, akkor az az, hogy még inkább felkorbácsolják a félelmeinket és aggodalmainkat. Az újságok arról tudósítanak, hogy tegnap milyen szörnyűségek történtek a környezetünkben, a nemzetünkben vagy az egész világon. A televízió arról beszél, hogy ma milyen szörnyű dolgok történtek. Az internet szinte percek alatt (amely jó, ugyanakkor rossz is) az éppen történő veszélyeket kürtöli szét.

És mindez egy szépen megtervezett folyamat. A média arra törekszik, hogy megfogjon és fogva tartson minket, hogy figyeljük, ahogy a szörnyű események kibontakoznak. Ez az, ami fenntartja az érdeklődést és segít a reklámok értékesítésében. *Ha folyik a vér, az eladható*, volt az évekig tartó szlogenje a hírmédiának.

Tehát hogyan válaszoljunk a feltett kérdésre? Sokan élelmszert halmoznak fel, fegyvereket és lőszerket szereznek be, azt remélve, hogy megvédhetik magukat a látható és láthatatlan

ellenségtől. Aggódunk, néha pszichológiai és érzelmi tanácsadást veszünk igénybe, hogy meg tudjunk birkózni az állandóan jelenlévő, növekvő félelmeinkkel. Átkozzuk a sötétséget és minden gonoszságot, amit magába rejt. És a Sátán, akit a Biblia a gonoszság szerzőjének nevez, csak mosolyog.

Mindezek a reakciók természetesnek tűnnek. Végül is, csak emberek vagyunk, nem?! De azok számára, akik magukat a hit embereinek vallják, van egy másik kérdés is, amit fel kell tenni: Isten mit vár tőlünk, hogy megtegyük?

Itt van néhány tanács, amit a Biblia ajánl, hogyan küzdjük le a félelmeinket egy félelemmel teli világban: Ismerd fel, hogy az aggodalom bűn. Nézzük meg, mit mond Isten az aggodalomról. *„Semmiért se aggódjatok, hanem imádságban és könyörgésben mindenkor hálaadással tárjátok fel kéréseiteket Isten előtt” (Fil 4,6).*

Ismerd fel, hogy a félelem is bűn. Isten azt mondja, *„Ne félj, mert én veled vagyok, ne csüggedj, mert én vagyok Istened! Megerősítlek, meg is segítlek, sőt győzelmes jobboldal támogatlak” (Ézs 41,10).*

Ismerd fel, hogy a „tökéletes szeretet elűzi a félelmet”, ahogy azt János első levele (4,18) mondja. És emiatt bízhatunk abban, hogy Isten kezében biztonságban vagyunk, míg be nem fejezi mindazt, amit velünk kapcsolatban eltervezett. *„Velem van az Úr, nem félek, ember mit árthat nekem?” (Zsolt 118,6).* *„Nem fél a rossz hírtől, erős a szíve, bizik az Úrban” (Zsolt 112,7).*

Végül, telve kell lennünk – túlszorduló módon – Isten Szentlelkével, örömeivel, békességével és erejével! Ahelyett, hogy az időnket és erőnket arra pocskolnánk, hogy a sötétséget átkezzük, inkább törekedjünk arra, hogy az Ő világosságát tükrözzük egyszerűen azzal, hogy azt tesszük, amit Ő akar. *„Jézus ismét megszólalt, és ezt mondta nekik: »Én vagyok a világ világossága: aki engem követ, nem jár sötét-ségben, hanem övé lesz az élet világossága«” (Jn 8,12).*

(Ken Korkow)

*„A sötétségben
sose kételkedj
abban, amit Isten
mondott a vilá-
gosságban!”
(Raymond Edman)*

A semmi ígérete

*Lesz-e, ki elmondja
az új nemzedéknek:
Ez az Isten a mi Istenünk,
mindhalálig Ő vezet minket?!
Lesz-e, ki felírja
házának falára:
Ő az Úr a földön-égen,
és Ő törli el bűneinket!?
Maradnak-e fiak utánunk,
kik Atyjukként ismerik Őt,
az örök jót-tevőt?
Vagy csak kövek?
Allok és nézek, puszta vesz körül,
terül mohó, sivár sivatag.
És ahogy szemem a semmibe néz,
(hitemet ostromolja az ész)
a semmiből hang zendül felém,
elém tárul az élő ige
és a szívembe béke árad:
Isten a kövekből is
támaszthat fiakat
magának.*

Az ÚR színe előtt

Istenünk, Urunk! Hozzád kiált egy ember a szükség idején, neked ad hálát az öröm órájában. Ó, milyen szép köszönetet mondani akkor is, ha könnyen megérti az ember, hogy Te jó és tökéletes ajándékot osztogatsz, ha testi szívünk is kész a megértésre, ha földi értelmünk is gyors a felfogásra; de még áldottabb hálát adni akkor, amikor az élet homályos nyelven beszél, amikor a szív elszorult, az elme elborult, az értelem árulóvá vált a kétértelműségben, az emlékezet csalókévá a feledékenységben, amikor önszeretetünk rémülten riad vissza, amikor az okosság ellenáll, ha nem is dacból, de legalább is bizalmatlanságból – áldottabb dolog ilyenkor adni hálát Istennek, mert aki így ad hálát, az szereti Istent; az elmondhatja neki: Uram, Te mindent tudsz, Te tudod azt is, hogy én szeretlek Téged. Ámen.

(Søren Aabye Kierkegaard)

FORDÍTÓ

Makrothümia. Magyarul azt jelenti: hosszútűrés

A Biblia eredeti görög szövegében előforduló szó a makrothümia. Jelentése: hosszan tűrni, hosszan tűrőnek lenni; vagy másféle igealakban: harcos indulat megfékezése.

A világ, melyben élünk, alkotott egy másik fogalmat, amelyik nagyon hasonló az eredeti szöveg értelmezéséhez: tolerancia. A tolerancia latin eredetű szó, elsősorban

tűrelmességet jelent, mások véleménye, főleg vallása, világnézete, etnikai vagy nemzeti hovatartozása, ill. más emberek iránt. Isten türelme azonban nem egyszerűen elnéző engedékenység, hanem kegyelem, meg nem érdemelt hűség, nem pedig az Isten akaratától eltérő magatartás tolerálása,

hanem arra való törekvés, hogy az ember megtérjen és ez által visszataláljon hozzá. „Nem feledkezhetünk meg arról, hogy Isten türelmes kegyelme Krisztusban, mégpedig az Ő keresztyében érte el a teljességet”. Istennek ez a türelme ugyanis éppen abban nyilvánult meg, hogy Jézus maga is tűrt értünk. „Amikor kihozták, alázatos maradt, száját sem nyitotta ki. Mint a bárány, ha vágóhídra viszik, vagy mint a juh,

mely némán tűri, hogy nyírják, Ő nem nyitotta ki száját” (Ézs 59,7).

A türelem fogalmát a Szentírás számtalan összefüggésben használja. Számunkra a legnagyobb jelentőséggel kétségtelenül azok az igék bírnak, amelyek Isten türelmes voltáról tanúskodnak. Mózesnek így mutatkozik be az Úr: „Az Úr irgalmas és kegyel-

mes Isten. Türelme hosszú, szeretete és hűsége nagy” (2Móz 34,6). Isten a maga bölcsessége és kegyelme szerint cselekszik. Ezért a hozzátartozó embernek, vagy közösségnek benne bízó türellemmel kell élnie az életét, bármilyen – számára érthetetlen – szenvedések is érik. „Szeretteim, a szenvedés tüze miatt, amely megpróbáltatásul támadt közöttetek, ne háborodjatok úgy, mint ha valami meglepő dolog érne titeket!

Közületek tehát senki ne szenvedjen, mint gyilkos, mint tolvaj, mint gonosztevő, vagy mint más dolgába avatkozó! Ha azonban valaki, mint keresztyén szenved, ne szégyenkezze, hanem dicsóítsa az Istent ezzel a névvel!” (Pt 4,12–16).

A végítélet közelségének tudata mondhatja Jakab apostollal: „Legyetek tehát ti is teljes türelemmel és erősítsétek meg a szíveteket, mert az Úr eljövetele közel van” (Jk 5,8). Ezzel kapcsolatban jegyezzünk meg egy nagyon lényeges dolgot: Isten türelméből élünk. Ha eszünkbe jutna, hogy ennek a türelemnek, ill. hosszútűrésnek van-e valamilyen forrása, amiből él és szüntelenül táplálkodik, akkor erre a kérdésünkre egyetlen szóval válaszolhatunk: van. Az a mindezt vállaló türelem, amellyel Krisztus a mi bűnünk büntetését vette magára a kereszten. Isten egyedül irgalmas türelme az, amelyből fakadhat a mi elhordozó türelmünk.

Pál apostol a Lélek gyümölcseként említi ezt a türelmet. Tehát nem tölünk van, nem magunkban munkáljuk ki, hanem Isten ajándéka, teremtménye bennünk. Ez a türelem, amely naponta erősödhet, edződhet és növekedhet bennünk.

Egyet azonban soha ne feledjünk el: „Nem késlekedik az Úr az ígérettel, amint egyesek gondolják, hanem türelmes hozzátok, mert nem azt akarja, hogy némi elvesszenek, hanem azt, hogy mindenki megtérjen. De el fog jönni az Úr napja” (2Pt 3,9–10).

Gyüre Zoltán

Hosszú évek óta a folyosónk falán ott lóg egy kép, ami a keskeny és széles utat ábrázolja. Gondolom, sokak számára ismerős ez a kép. Két út, amely különböző életcélokat fejez ki. A széles út első ránézésre olyan vonzó, nincsenek szabályok, korlátok, mindent lehet, mindent szabad: „Megpróbálok, milyen az öröm, és élvezem a jót” (Préd 2,1b). Nagy a tömeg, az arcok boldogságot tükröznek. Mit kínál a sátán? Hogy a szemek kívánságát, a test vágyait csordultig kiélheted, az élvezetek poharát fenéig ürítheted, a tekintélyt, a gazdagságot, a dicsőséget megkaphatod. Mit kér cserébe? A lelkedet.

A széles út vége más, mint az eleje volt: az élvezetek öröme ürommé válik, eljön az üresség, a kétségbeesés, a félelem. Csalódás, fájdalom, szenvedés. A prédikátor is szomorúan vallja be, hogy bár minden kipróbált, nagy dolgokat tett, hatalmas bölcsességgel rendelkezőt és gazdagsággal, hajszolta a testi élvezeteket, nem vont meg szívétől semmi „örömet”: minden hiábavalóság. „Mert ugyan ki ehetik, és ki lehet vígan nála nélkül?” (Préd 2,25). Így van ez ma is.

A ma embere szereti kipróbálni, habzsolni az életet, mert úgymond, egyszer élünk. Aztán kiégve, reménytelenül, csalódottan rájön, hogy azt a nagyon vágyott boldogságot nem találta meg semmiben és szedi a depresszió az áldozatait. Talán még soha nem élt ennyi megkötözött ember a világon. Terjed a kuruzslás, a babona. Isten arra kér: válasszatok még ma! „A bűnösök vigadozása rövid ideig tart, és az elvetemültek öröme egy pillanatra” (Jób 20,5).

A másik út a keskeny út, amely talán kicsit szürkének tűnő hétköznapiakat tár elénk, egyhangúságot, ahol nincs tobzó élet, nem látni nagy vidám tömegeket. Mégis valami békesség, csend árad az emberekből. „Megismerteted velem az élet útját, teljes öröm van tenálad, örökké tart a gyönyörűség jobboldon” (Zsolt 16,11). Még ma hozd meg a döntést és lépj be a szoros kapun! „Azon az új és élő úton, amelyet ő nyitott meg előttünk a kárpit, vagyis az ő teste által” (Zsid, 10,20). Talán elsőre nehéz, „szoros” ez a kapu, amikor belépsz rajta, de csak azért, mert még sok mindent cipelsz magaddal a régitől. Terheidet, bűneidet és miegyéb mást, de minél tovább jutsz az úton, egyre könnyebb lesz, mert a terhek las-

san lehullanak, bűneidől megszabadulsz. A vallásos életben cselekedeteinket „mutogatjuk”, a hívő életbe pedig Isten cselekedeteit tartjuk szem előtt.

Jézus tanácsa: kérj! Kérj hitet, bátorságot! Kérj úgy, mint egy koldus, akinek nincs semmilye és több napja nem evett. Ha kérsz, az azt jelenti, hogy szükségben vagy és úgy kérj, hogy az örök életet a tét: „boldogok a halottak, akik az Úrban halnak meg” (Jel 14,13a). De csak azok halnak meg az Úrban, akik veled éltek! Sokszor halljuk, hogy Isten majd eldönti... Már eldöntötte nagypénteken, mikor elhangzott, hogy *Elvégeztet!*

Jézus másik tanácsa így hangzik: keressetek! Keressétek az élő közösséget, ahol lehet hitben fejlődni, épülni, erősödni, ismerkedni az igével, ami a forrás, ami felfrissít és erőt ad. Nem elég hetente egyszer táplálkozni, közösségen lenni Istennel! Naponként kell töltekezni! Beérné-e a testünk olyan rend-

Jézus harmadik felszólítása pedig ez: zörgessetek!

Lehet, hogy Jézus már többször is zörgetett nálad, de nem engedted be szívved keménysége miatt. Most arra kér, te zörgess, mert a zörgetőnek megnyitják. Ne engedd el Őt, ragadd meg úgy, ahogy Jákób tette: „Nem bocsátlak el, amíg meg nem áldasz engem” (1Móz 32,27b). Zörgess, míg kinyílik az ajtó, mert mögötte bőség van! Az atyai háznál teljes az öröm, minden, amire vágysz, ott van az Atyánál. „Mivel pedig, atyámfiak, teljes bizalmunk van a szentélybe való bemenetelhez Jézus Krisztus vére által” (Zsid 10,19). (Sokszor elhangzik egy-egy halott ember kapcsán, hogy ő már jó helyen van, ott van az Atyánál. De tudnod kell, hogy azok vannak csak ott, akik elfogadták a kegyelmet: „tisztátalanok pedig nem jutnak be oda”).

Imával zörgess, kiálts, ne sajnáld a torokod! Válassz még ma, hogy ki legyen az életed Ura! Ne élj ennek a világnak,

**Csak az válogat
a bálványok közül,
akinek Istenhez
nincs köze.
(Cseri Kálmán)**

szertelen kevés eledellel, mint amennyit a lelkünknek adunk?! Szükséges a rendszeres lelki táplálkozás, ami erőssé tesz, szilárdítja: „Az igaz ember pedig hitből él” (Róma 1,17). Keress, mint ahogy a jó pásztor keresi elveszett juhocskáját. Teszi ezt még az élete árán is.

Bár csábító a széles út az ezer ígéretével, csillogásával, örömeivel, de ne felejtsd: az út vége a kárhozat.

mert egyszer itt kell hagyni minden kincsével együtt. Aki elfogadja Jézus áldozatát, örülni fog Isten asztalánál, aki nem, azon Isten haragja marad, és jajgatni fog az örök sötétségben.

Jézus tulajdon életét adta a kereszten. Ő kínálja neked az Ő örömét és békességét, amit a világ nem adhat meg – de el se vehet. Ne ragaszkodj a léthez mert közben elvesztetted az életet! **Varjassi Ibolya**

A múlt század hatvanas éveiben minden hónap utolsó vasárnapján feleségemmel egy budapesti gyülekezetben Szikszai Béni bácsi biznyságtételét hallgattuk. A gyülekezet tagjai hozták el száműzött helyéről, hogy beszámolhasson lelki megtapasztalásairól. Tisztára suvikszolt bakancsban, sugárzó arccal tett biznyságot. (Biznyságtételeinek egy része *Elvégeztetett!* című könyvében később meg is jelent.)

Egyik alkalommal a hit és a szeretet próbájáról mondta el tapasztalatait. A szeretetet és a kötelességet hasonlította össze. A kötelességet meg lehet győzni, hogy van idő, nem kell sietni, maradj nyugodtan – hangzott a tanítása. A szeretetet azonban nem lehet befolyásolni, az nem tűr halasztást. Akit a szeretet hajt, annak nincs ideje várakozni. A lélekből, szeretetből fakadó szolgálatot ez jellemzi. Jézus is ezt veti az efézusi gyülekezet szemére: „Túrtél, fáradtál, terhet hordoztál, béketűrő vagy, de nem szeretetből, hanem kötelességből.”

Tegyük fel magunknak őszintén a kérdést: amit cselekszünk, szeretetből táplálkozunk-e vagy kötelességből? Sokszor kell szegyenkeznünk a magunkban megszülető őszinte válasz miatt: gyakran csak kötelességből tettük, amit tettünk.

A szeretet azonban még nem hit – folytatta Béni bácsi. Amikor Mária Magdaléna Jézus sírjához ment, arról győződött meg, hogy Jézus teste nincs a sírban, de akkor nem jutott eszébe, amit Jézus mondott, hogy harmadnapon feltámad. Nem nyíltak meg szemei a hit látására, hogy hiszen megmondta, és most bekövetkezett. Mária szíve tele volt szeretettel Jézus iránt, de nem volt igazi, valóságos hite az Úr Jézusban – még az üres sír láttán sem.

Azt kell tehát mondanunk, hogy lehet valakinek a szívében szeretet, mégsem bizonyos, hogy van hite is. Nyilván a Lélek gyümölcse a szeretet, de csak akkor igazi és valóságos, ha a Lélek gyümölcseként jelentkezik. Ne tévesszen meg bennünket, hogy valakiben szeretet van, mert az lehet, hogy csak jellemének Isten adta természetes vonása. Lehet az ember Krisztus nélkül is kedves, vonzó, szeretetteljes, akinek szívét buzgóság fűti, de nem a hitből való szeretet.

A kötelességérzet nehezen találja meg a kényes helyzetek megoldását. A szeretet ezzel szemben fürge, találékony a legkényesebb helyzetekben is. Kivágja magát, megtalálja a megoldás útját. Akik kötelességszerűen dolgoznak a munkahelyükön, olyanok, mint a meg nem olajozott kerék, amely nyikorog. Akiket viszont a szeretet

fűt, olyanok, mint a golyóscsapágy: alig lehet megállítani, ha egyszer megindultak.

A szeretet megbénul egy időre a halál érintésére. Nem tudja, mit cselekedjék, merre van a kivezető út. Amikor egy asszony elveszíti a férjét, hiába van szívében gyermekei iránt nagy szeretet, a halál rémülete mégis úgy megbénítja, hogy nem találja az élet értelmét, és idő kell, míg felocsúdik, hogy élnie kell – a gyermekeiért is. Amikor az Isten szerint való bánat rászakad az emberre, és ebben a bánatban

Szikszai Béni családja körében.

megtalálja a megigazulás útját, feltámad szívében az örök élet reménysége, az a reménység, amely nem szegyenít meg.

Béni bácsi szólt a biznyságtétevről is. Sokan szegyeellik a Krisztusról szóló biznyságtévest, de ha azt látják, hogy valaki bátorsággal tesz biznyságot, azonnal követni akarják. Ezek a hit „merészei” hiányoznak a mai világból. A mai keresztények között sok a meghúzódo, eresz alá lapuló; nincs bennük bátorság, készség biznyságot tenni Jézusról, inkább meglapulnak, rejtőzködnek. Nem mutatják magukat az ellenségnek.

Pál apostol viszont azt mondja az efézusi levélben: „Álljatok hát elő, körülövezvén magatokat az igazság fegyvereivel!” Ne lapuljunk, és ne rejtőzzünk, hanem álljunk ki merészen! Komoly figyelmeztetés volt

ez abban a politikai környezetben. Komolyan meg kellett vizsgálnunk magunkat: életerős-e biznyságtévestvő életünk. Őszinte bátorságra kellett megújulnunk.

Isten ígéreteinek birtokosává nem az élmények tesznek, hanem a kijelentés. Isten ígéjében ott vannak az örök életre, a bűnbocsánatra vonatkozó ígérek. Sokan vannak, akik élményeket várnak, hogy azok által legyenek ezen ígérek birtokosai. A kijelentés nélkül nem lehetünk birtokosai Isten ígéreteinek. Csak a Szentlélek jelentheti ki, Ő győzhet meg arról, hogy Isten gyermekei vagyunk. A Szentlélek által támasztott belső megvilágosodás kitorölhetetlen és örök. Isten gyermekeit a hitbeli meggyőződés sem elégítheti ki. A biznyságtétel igazi alapja a Jézus Krisztussal, mint élő Megváltóval való találkozás. Péter és

János is csak annyit tudtak elmondani, amiről az emmausi tanítványok biznyságot tettek: „Zavarban vagyunk, valamiféle emberek azt mondták, hogy Jézus nincs a sírban”. Elmondták hűségesen, amit tapasztaltak. Mennyire más lehetett Mária biznyságtétele, aki azt mondta: „Láttam az Urat, beszéltem vele.”

Akkor lesz biznyságtételünk életerős, győzelmes és tiszta, ha elmondhatjuk, hogy Jézus, a mi Urunk él, találkozottunk vele.

A Lélek által megáldott együttlétek voltak e találkozások, s mi boldog örömmel, lelki énekek éneklésével jöttünk haza éjnek idején, megújult lélekkel. Nagy szükségünk volt e megújító találkozásokra. Hála legyen a mi Urunknak, hogy ott lehettünk!

Szenczi László

Szikszai Béni 1908. június 4-én született a Szolnok megyei Abony község tanyavilágában, ahol édesapja gazdálkodó parasztember volt. A jó képességű gyermeket szülei tanították, aki megtérése után Jézus szolgálatába állt. A Bethánia CE Szövetség utazó titkárként alkalmazta. Évente húszezer kilométert is megtett, többnyire gyalog, vagy lovas kocsin. Prédikált egyszerű, szalmatetős szerűben és hatalmas templomokban. Beszélt keveseknek, és szolgált tömegeknek. Munkája nyomán evangelizációk, lelki konferenciák követték egymást, beindult az utcamisszió, hangsúlyosabb lett a közösségek pásztorolása, tartalmasabb a Mustármag című folyóirat. Járt az országot, térített, lelkigondozott, szervezte a budapesti és vidéki közösségeket. A nagy budapesti evangelizáció, az alcsúti és vajai konferenciák, lelki alkalmak sokasága jelezte, hogy Isten hatalmas ébredést készített a nemzetnek, és az ébredés egyik fáklyavivője Szikszai Béni volt.

(Forrás: honlap.parokia.hu)

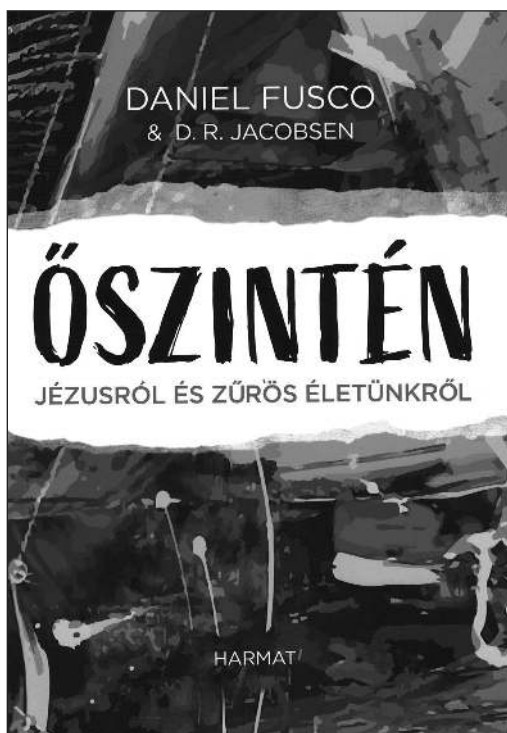
Az ajánlásra kiválasztott könyv alcíme pedig: Jézusról és zűrös életünkről.

Mert igen, nagyon gyakran zűrös a lét, amit élünk, ami körbevesz bennünket. „Az élet nem mindig érthető” írja a szerző, aki fogalmazásmódjában és gondolkodásában egy másfajta stílust, hangzást követ, mint általában teszik a keresztyén szerzők. Fiatalos lendülettel, őszinte nyíltsággal fogalmaz. Ő egy lelkész, aki családapa és dzsesszenész is. Kifejezőmódjának, gondolkodásának szabadsága van. Amikor olvassa az ember a könyvet, akkor az az érzés fogalmazódik meg benne (bennem), hogy Daniel Fusco Biblia-értelmezésének sajátos íze és lendülete van, azt is mondhatnám, hogy a saját „variációját” vetette papírra. Érződik a sorokon, hogy egy boldog keresztyén gondolatait olvassuk, aki Pál apostolnak az efezusiakhoz írt levelét vette alapul a könyv megírásához.

A mód, ahogy magyaráz, rávezet, elgondolkodtat, nem szokványos, lehet, hogy valaki számára furcsa, esetleg idegen lesz, de biztos lesznek olyanok, akiknek pont ez fog tetszeni. Egy variációja a sokféleképpen. Nem kommentárok alapján íródott, nem tudományos elemzéseket tartalmazó szakirodalom, hanem egy őszinte hangon megírt, érthető nyelvezeten szóló, akár egy délután is olvasható könyv. Olyan ez, mint amikor az ember válogathat egy étterem étlapján: eheti a nagyon finom, de a gyomrot és az emésztést

terhelő töltött káposztát, vagy esetleg kiválaszthatja az egyszerűbben emészthető, kíméletesebb salátát... A lényeg, hogy jól essen!

Mindez nem azt jelenti, hogy nem foglalkozik súlyos témákkal a könyv. Korántsem! Életünk zűrös, nehéz helyzetein gondolkodik a szerző úgy, hogy nem áttatja az olvasót és kimondja a lényegét: „semmit nem teszünk zűrmentesen”. De a biztató és felémelő folytatás ott van ennek a derűs ke-

resztyén embernek a gondolkodásában: „Jézus tényleg... helyrehozta, ami végleg elromlott. És ma is képes erre! ... Az élet mindig

zűrös marad, Jézus viszont maga lesz a szépség a zűr sűrűjében.” Ezt a derűs biztatás kínálja olvasóinak az amerikai lelkipásztor, Daniel Fusco.

–kdl–
(Harmat Kiadó, Budapest 2018)

A Harmat Kiadó jóvoltából a feladványunk helyes megválaszolói közül hárman megkaphatják ajándékba az ajánlott könyvet.

Feladvány

Kit kell utánoznunk az Ef 5,1 szerint, hogy teljes életet élhessünk?

Kérjük, hogy megfejtésüket legkésőbb **október 15-ig** juttassák el a Kálvinista Szemle szerkesztőségének címeire (**ksz@reformata.sk**). A helyes választ beküldők közül hárman ajándék könyvet kapnak.

A június számban feltett kérdésre azok válaszoltak helyesen, akik azt írták, hogy „A nekünk adatott kegyelem szerint” szerénységgel szolgáljon az adakozó ember Pál apostol tanácsa szerint.

Azon kedves olvasóink közül, akik helyes megfejtést küldtek be, hárman részesülnek könyvjutalomban, mégpedig **Barkó Zoltán** (Nagykapos), **Egri Klára** (Örös) és **Kiss Krisztina** (Keszegfalva). Mindhárman Christian A. Schwarz *A Lélek ajándékainak 3 színe* című könyvét kapják ajándékba.

Nyereményükhöz gratulálunk, postán küldjük el.

A szerkesztőség

Michelangelo és a tanévkezdés kapcsán

Gimnazistakorom emlékezetes olvasmányélménye volt Irving Stone Michelangelo életéről írt könyve. Olyan mélyen elrakódott az emlékeim között, hogy lányom *Mit olvassak?* kérdésére tudtam ezt válaszolni: ott van a polcon az a vastag könyv, szerintem próbálkozz azzal.

Megpróbálkozott és sikerrel járt. Amikor minap az ajtóban megállva bejelentette: elolvastam, némi büszkeséget véltem felfedezni a hangjában. (Joggal, hiszen 617 oldalas a könyv.) Végtelenül örültem, hogy számára is élményt jelentett az a könyv, melynek részletei évtizedek után is élnek emlékezetemben. Lett egy újabb közös olvasmányélményünk. De jó! Életünk kicsi, de mégis fontos örömei.

Van egy olyan rész a könyv elején, amikor azt írja le az író, hogy milyen áldozatok és kockázatok árán volt kénytelen Michelangelo éjjelenként belopódzni a hullaházba, hogy ott azért végezzen boncolást, hogy megismerje az emberi test anatómiáját. Jól emlékszem? – tettem fel a kérdést a lányomnak. Jól emlékeztem. Igen, azért, hogy ha majd a kőbe álmódott szobrai faragja, tudja, hogy hogyan redőződjön a ruha, hogy élethű legyen a szobor, vagy hogy egy félrefaragott, félig tönkretett márványtömbből ki tudja majd vésné a reneszánsz csodálatos művét, Dávidot. Sokan nem értették

(meg persze tiltották) ezt a megoldását a művésznek (mármost, hogy hullákat boncolt), hiszen nem volt szokás olyat és úgy csinálni, ahogy azt ő tette. Botránkoztatott és folyamatosan provokálta a környezetét. De milyen jó, hogy kitartott, így születhettek meg a csodálatos szobrai, freskói és az utókor őt igazolta! Michelangelonak lett igaza! Neki tulajdonítják a mondást, hogy: *A szobor benne van a kőben, csak ki kell bontani belőle!*

Így szeptember elején, amikor elkezdődik egy újabb tanév, lehet applikálni ezt a mondatot: minden gyermek élete kibontásra vár. Segítenünk kell nekik, hogy azzá váljanak, akivé teremtettek. Lehet, hogy első ránézésre már egy „elrontott” nevelés jeleit produkálják, vagy a megszokottól eltérő viselkedésük, esetleg idegesítően kíváncsiak. Problémás esetek. De ha tudatosítjuk, hogy mindannyian Isten képmására lettünk teremtve, hogy az esetleges különbözőségünket Isten gondolta ki, egyedire tervezett mindannyiunkat, akkor a „szobrászkodásunk” nem fog átmenni sorozatgyártásba és elvárásaink (ha ilyen vagy olyan vagy, akkor vagy jó, ügyes, megfelelő...) megfordulnak: szeretnélek megismerni, hogy tudjam, milyen vagy és ki vagy, hogy megpróbáljak segíteni a személyiséged kicsomagolásában.

De jó Isten tervének megvalósulásánál segédkezni!

Kis Lucia

Amikor kiderül, hogy a gyerekünk problémás viselkedése valójában a nem megfelelő kapcsolatunk tünete, magától értetődik a kérdés: Mit tegyünk, hogy újra közel kerüljünk egymáshoz? Hogyan javítsunk a kapcsolaton? Nincs túl késő? Nem az elején kellett volna mindent másképp csinálni? Meddig lehet helyrehozni a kapcsolatot?

A jó hír: nincs túl késő. A jó kapcsolat pedig egy életen át segítségére lesz a gyerekeknek, még a halálozást is. Mi a teendő?

Feltétel nélkül fogadd el

Vállald fel a gondoskodó vezető szerepét, és kezdj el adni! A legfontosabb, amit bőségesen kell adnod, akár kicsi még a gyereked, akár felnőtt: állandó és feltétel nélküli meghívást a jelenlétedbe. Mindig szívesen látod. Ez az alap.

Ezen kívül pedig hagyd abba a viselkedése kritizálását és javítgatását. A problémás viselkedés oka gyakran a nem megfelelő kapcsolat. A viselkedés csak tünet. Ha vissza akarod szerezni a gyereked szívét, egyelőre ne foglalkozz a viselkedésével! Helyette azt éreztesd vele mindennél, amit teszel és mondasz, hogy mindenféle állapotában jöhet hozzád, nyitva áll előtte az ajtó és a szíved.

Kezdeményezz, és várd meg a zöld jelzést

El kell engedned a viselkedését, mert a kapcsolat fontosabb. Feltétel nélkül kell őt fogadnod, sőt üdvözölnöd a jelenlétedben. Köszöntsd, és várd meg, hogy viszonzozza – ez az a minden kapcsolatban lejátszódó üdvözlő rítus, amit dr. Neufeld *behívó tánc*nak nevez. Kezdeményezd a kapcsolatfelvételt, illetve melegsítsd fel a kapcsolatot, ha kihűlt; csak ezután számíthatsz fogadóképesre.

Észre sem vesszük, de ezt tesszük minden olyan kapcsolatban, amelybe vegyül a részünkről némi tisztelet. A munka világában jól tudjuk, milyen fogadtatásban van része annak, aki csak úgy lerohan valakit az ötleteivel vagy a kérésével. Ha például egy üzleti fogadáson el szeretnénk nyerni valakinek a támogatását egy egyszerű ötletünkhöz, előbb köszönünk neki, és figyelmesen megvárjuk, hogy fogadja-e a köszönésünket. Ha zöld jelzést kapunk, felszínes csevegésbe elegyedünk: közben is figyeljük a meghí-

vás további jeleit: hogy ránc néz-e, mosolyog-e, és egyetértően bólint-e valamire társalgás közben az illető. Ezekből tudjuk, hogy megkaptuk a meghívást, és jó eséllyel térhetünk a tárgyra.

A gyerekeinkkel is kudarcra van ítélve minden *hidegindítás*. A kapcsolat számlait fel kell vennünk; mielőtt mondunk nekik valamit, és üdvözölnünk kell őket a jelenlétünkben; el kell lejtünk a behívó táncot. Meg kell várnunk a viszonzás jeleit, a zöld jelzést a folytatásra. Ezek a jelek a legtöbb embernél a szemkontaktus, a mosoly és valami kis bólintás. Amíg nem látod a barátságos fogadta-

tás jeleit, addig nem zöld a lámpa, hanem piros. Piros jelzésnél ne lépj tovább! Meg kell várnod a zöldet, különben ütközni fogtok!

Szabadulj meg a riválisoktól

Néha azért nem sikerül elérned a barátságos fogadtatást, mert a helyedet időközben elfoglalta más. Ha a gyereked már kortárs-orientálttá vált, ha a barátok töltik be életében a biztos bázis és a tájékozódási pont szerepét, ha tőlük vár útbaigazítást, ha nekik próbál megfelelni helyetted, akkor *kötődési összeférhetlenség* áll fenn; meg kell szabadulnod a riváli-

soktól. Nem kell a riválisodnak tekintened a gyereked összes barátját; csak azokat, akik azt a szerepet töltik be az életében, amit neked kellene. A riválisokat el kell távolítanod ahhoz, hogy a gyerekeknek újra igénye legyen a társaságra és az útmutatásodra.

Utazatok (szükség esetén költözzetek) olyan helyre, ahol nem talál nálad jobb társaságot, és ahol rá lesz utalva a vezetésre. A kapcsolat újraindításához elég lehet egy néhány hetes vakáció is olyan körülmények között, ahol te otthonosan mozogsz, ő pedig nem. Úgy tervezd meg a körülményeket, hogy ne legyen más vá-

lasztása, mint az, hogy rád bízta magát. Ne legyen lehetősége például arra, hogy a telefon és az internet segítségével a távolságot áthidalva továbbra is a barátainak panaszolja alak vagy! Ne legyen lehetősége arra sem, hogy egy fülhallgató virtuális buborékba húzódjon előled.

De a legfontosabb az, hogy lássa és érezze az őszinte és feltétel nélküli meghívást a jelenlétedbe. Tapasztalnia kell, hogy ez nem trükk, nem átverés, aminek vége lesz, amint elérte a célot. A gyerekek – kicsik és nagyok – mélyszélesen éheznek valakinek a feltétel nélküli elfogadását, aki jól ismeri őket.

Amikor a gyereked, akivel helyre akarod hozni a kapcsolatodat, rájön, hogy benned megtalálja azt, amire mindig is vágyott: hogy legyen valakije, aki minden állapotában mellette áll és a javát akarja, akkor nagy rá az esély, hogy a szívéből leolvad a védekezés kemény burka, és helyreáll a kapcsolat. Újra neked adja a szívét. Nem minden esetben történik így, de legtöbbször igen. Jó kapcsolatban pedig sokkal könnyebb olyan szülőnek lenned, amilyenre a gyerekednek szüksége van.

Brouwer Pálhegyi Krisztina

(A szerző engedélyével: krisztamami.wordpress.com)

Szeretet és szerelem a házasságban

Mi a boldog házasság titka? – hangzik el a leggyakoribb kérdés egy párkapcsolatban. Keresztýén körökben biztos alapokra szeretnénk helyezni a házasságot, így nagy hangsúlyt kap a házasság tisztasága, az egymás megbecsülése, a hűség, az önfeláldozás és a szeretet. Közben a szerelem és az érzelmek területe háttérbe szorulnak, gondolván, hogy az úgýis csak múlandó érzés. Pedig a szerelem nélküli házasság „vékony jéggé” válhat.

Én ilyenkor visszakerdezek és tisztázom: *az a kérdés, hogy miként lehet minden áron, minden körülmény között életünk végéig kitartani egymás mellett, vagy az, hogy a házasságunkat megtöltjük boldog pillanatokkal?* Kitűzhetjük házasságunk céljaként azt, hogy semmilyen körülmények között nem fogunk elválni. Kitűzhetjük viszont azt a célt is, hogy boldogok szeretnénk lenni egymás mellett – minden körülmények között.

Az első esetben magunkat teljesen alávetjük és feláldozzuk a cél érdekében, vállalva azt is, hogy boldogtalanok leszünk. Bár nemes dolognak tűnhet, de kérdés, hogy mindvégig kibírjuk-e ezt a megterhelést, és hogy mivé válunk e teher alatt. Leggyakrabban megkeseredik az ilyen házastárs, és megkeseríti a kapcsolatot is. Aki maga nem boldog, az nem tud boldogságot adni a kapcsolatba sem!

Oly gyakran hallok a nagy bölcsességnek vélt mondatot, hogy a férfi és nő közt fellobbant szerelem tüze hamar elapad, eltűnik a rózsaszín köd, és a szerelem – legjobb esetben – átalakul szeretetté. E mondat két helyen is sántít. A rózsaszín köd ugyanis nem azonos a szerelem érzésével, azaz, ha el is tűnik a köd, a szerelem még attól megmaradhat! A rózsaszín köd nem más, mint a saját érzéseinkben és vágyainkban való elmerülés, amit kivetítünk egy másik személyre, akitől várjuk, hogy ő jelezze azokat vissza irántunk.

Másrészt: a szeretet nem a szerelemből nő ki! Sajnos nagyon hamar lemondunk a szerelemtől. Pedig a szerelem az érzésekről szól, az érzések pedig nem múlnak el egyszerűen, hiszen az idős emberek is ugyanúgy át tudnak érezni mély érzelmeket. Természetesen kialszik a szerelem tüze, ha azt nem tápláljuk, mint az a tábortűz, amelyikre nem rakunk folyamatosan tűzifát. A házasságok zömében sajnos valóban kialszik a szerelem, és azzal egyidőben a szeretet forrása is elzárul. Márpedig veszélyes dolog az, ha egy házasságban kialszik a szerelem tüze, ugyanis a szerelem lángja ilyenkor hamar szikrát kaphat egy harmadik iránt, főleg, ha gyengédségre és

érzelmi kapcsolódásra vágyakozunk, de azt nem kapjuk meg a házastársunktól. Másrészt: ha elmúlik a szerelem, akkor megjelenik az elutasítás és a gyűlölet.

Az Ószövetségben olvassunk egy megdöbbentő történetet Amnónról és a féltestvére hűgáról, Támárról, akibe Amnón szerelmes lett. De miután önző módon kiélte saját vágyát, elzáródtak az érzelmek, és meggyűlölte a hűgát. Ez a jelenség gyakran jelentkezik azoknál a házastársaknál, akik nem táplálják az érzelmeket, csupán kiélik a nemi vágyaikat, de következképpen elidegenednek egymástól.

A boldog házassághoz elengedhetetlen a szeretet és a szerelem táplálása. Mi a kü-

lönbség a szeretet és a szerelem között egy párkapcsolatban? A szeretet egy tudatos döntés: a nem kedvező helyzet ellenére is ragaszkodni fogunk egymáshoz, a felmerülő nehézségekben sem fordítunk egymásnak hátat. A szerelem pedig az az érzés, amikor a másik jelenléte által vágyaim valóra válnak, és közösen kellemes és magával ragadó élményben részesedünk. Mindkettőben egyszerre lehetünk ajándékozók és ajándékozottak. „Én szerelmesem vagyok, és ő is utánam vágyódik. Jöjj hát, szerelmesem, menjünk ki a mezőre, háljunk a ciprusok közt!” A szeretetre vagy a szerelemre gondol itt az *Énekek éneke* szerzője? Felvállalja azt a kockázatot, hogy szavakba ölti azt, amit tulajdonképpen csak átélni lehet.

Mi lehet a boldog házasság titka? Ha azt fogadjuk meg, hogy ismerjük és folyamatosan kutatjuk is a boldogság forrását, hogy abból kölcsönösen, egyformán kívánunk

meríteni és azzal egymást megelégiteni. E forrásból pedig az *elfogadó szeretet* és a *vágyakozó szerelem* is egyaránt fakad. Pál ír arról, hogy Krisztus – mint vőlegény – önmagát adja a menyasszonyáért, az egyházért, de egyben vágyik is vele lenni. Nem csak kitart mellette, hanem megosztja érzéseit, és fellobbantja azt a vágyat, hogy a menyasszony is vágyjon utána. A vőlegény helyet készít, ahol kívánatos együtt időt tölteni, egymással eltölteni. Isten ugyanis nem azt várja el gyermekeitől, hogy kényszerből döntsenek a királyi mennyegző mellett, hanem örömtáncot járva lámpást gyűjtsanak, melybe folyamatosan tudják önteni az olajat, hogy az ki ne aludjon.

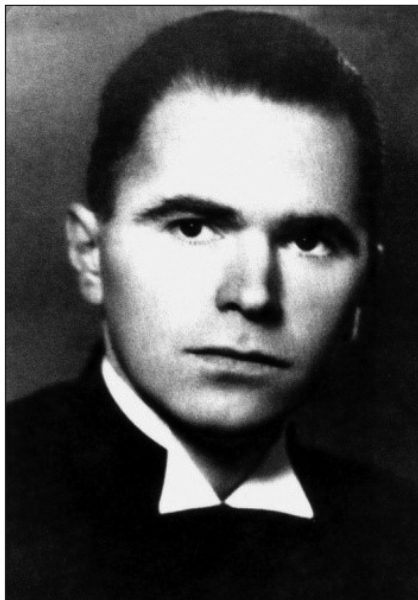
Isten bátorít minket arra, hogy merjük megkérdezni és egymással megosztani azt, hogy ki mire vágyik a házasságban, ki mikor érzi magát szeretve, kibent mikor és mi által lobban lángra az érzelmi kötődés a másik iránt. Mivel a házasságot életfogytiglanra kötjük, van elegendő időnk arra, hogy megtanuljunk egymás szeretetnyelvét, hogy gyakoroljuk megfogalmazni és kifejezni azt, mi az, amit a másikban szeretünk és csodálunk. Ne essünk abba a hibába, hogy a szerelmet csupán a kapcsolatunk elejére szánjuk, hanem tegyünk azért, hogy lángja maradandó legyen! „Tegy engem, mint pecsétet a szívedre, mint pecsétet a karodra! Bizony, erős a szeretet, mint a halál, legyőzhetetlen a szenvedély, akár a sír. Úgy lobog, mint a lobogó tűz, mint az Úrnak lángja. Sok víz sem tudja eloltani a szeretetet, folyók sem tudják elsodorni.” Örök szeretet és örök szerelem – hiszem, hogy létezik!

Süll Tamás

Aki szívvel-lélekkel másokért élt 65 éve halt meg Soos Géza

**Már régóta szándékomban áll tüze-
tebben megismerni a Soli Deo Gloria
(SDG) Református Keresztyén
Diákszövetség munkáját, amelynek
1940-től Soos Géza volt az elnöke,
s amelynek Végh Dániel, egykori nagy-
megyeri református lelkész
(az édesapám) utazó titkára volt az
1942 és 1944 köz-ötti időszakban.
Soos Géza egyházunk történelmének
egyik meghatározó alakja, akinek az
életútját legtalálébban a „küldetés”
és a „szolgálat” szavakkal lehet jelle-
mezni. Aki szívvel-lélekkel másokért élt.
Korunk keresztyéniségének példaér-
tékű lehet, ahogy ő a világháború
alatti és utáni nehéz történelmi idő-
kben szólni és tenni tudott és mert!
Lelkülete, tudása és aktivitása Pál
apostoléhoz mérhető.**

Soos Géza 1912-ben született Budape-
sten, polgári családban. Édesapja törvény-
széki bíró volt, családja Erdélyből száрма-
zott. Édesanyja rajztanár, felmenői a Fel-
vidékről származtak. Géza már kisdiaákként
bekapcsolódott az SDG Diákszövetség
munkájába, s az a második otthonává vált.
Ezt a diákszövetséget a Töltéssy Zoltán
körül szerveződő fiatal teológusok csoport-

Soos Géza

ja hozta létre Siófokon, 1921-ben. A szö-
vetség a református ifjúsági munkát mozga-
lommá próbálta átalakítani, ezért tagjait
belső fegyelemre és külső tevékenységre,
másokért végzett aktív szolgálatra nevelte.
Küldetésüket híven tükrözi az ég felé emelt
éző szív, amely szövetségük jelvényén látha-
tó. Szabad, független lélekkel, egyedül Isten-

re tekintve élni a viharban! – ez volt az SDG
Diákszövetség emberformáló jelszava.

Az első fontos feladat

Soos Géza első komoly küldetésére 1931-
ben került sor, amikor ő képviselte a ma-
gyarországi Keresztyén Ifjúsági Egyesületet
(KIE) a torontói Keresztyén Ifjúsági Világ-
szövetség konferenciáján. Pályája ettől kezd-
ve felfelé ívelt. Édesapja nyomdokaiban ha-
ladva 1934-ben jogi, majd államtudományi
doktorátust szerzett. A harmincas években
titkára, 1940-től elnöke lett az SDG-nek.
A diákszövetség tevékenysége a vallási kér-
déseken kívül egyre inkább a szociális-köz-
életi problémák felé fordult. Több diákot-
hont, menzát létesítettek, ezzel lehetővé
tették a szegényebb származású diákok szá-
mára a továbbtanulást. A jó előmenetelű
diákok részére külföldi tanulmányutakat
biztosítottak és évente nyári táborokat
szerveztek Balatonszárszón.

Az utazó titkár

Végh Dániel a pápai Református Teoló-
gia elvégzése után, 1942-ben került Buda-
pestre (Ravasz László püspök megbízatása
alapján), ahol az SDG utazó titkára lett és
Soos Géza közvetlen munkatársa. Bejárta
Magyarország, Felvidék, Kárpátalja és Erdély
magyarlakta vidékeit, felkutatta a rá-
szoruló, tehetséges fiatalokat, pénzt gyű-
jtött a diákotthonok építéséhez. 1943-ban
az SDG tagjaként részt vett a nevezetes ba-
latonszárszói konferencia előkészítésében
és megvalósításában, mely nagy seregszem-
léje volt a legkülönfélébb foglalkozású, val-
lású és világnézetű magyar fiataloknak. A
konferencián hatszáz fiatal vett részt. (75
évvél az események után, augusztus 25-én
ismét konferenciát szerveztek a szárszói
Soli Deo Gloria konferencia-központban
– a szerk. megj.)

A táborozás a következő munkaprogram
szerint folyt: a napot bibliakörrel kezdték,
majd előadásokat hallgattak. A napot esti tá-
bortűzzel zárták, amelynek során szemé-
lyes biznyságtételek, szavaltatok és hang-
szeres énekszámok hangzottak el. Végh Dá-
niel mindig nagy szeretettel nyilatkozott az
SDG-ben eltöltött éveiről. „Életem legszebb,
legboldogabb, legmozgalmasabb éveit az SDG
szolgálatában töltöttem. Számomra feled-
hetetlen az 1943-as népi írók szárszói konfe-
renciája. Büszkeséggel tölt el, hogy Veres Pé-
ter író az én bibliakörömbe lett besorolva”.

Soos Gézáról a következőket nyilatkozta
Végh Dániel a Soos Géza emlékkönyvben:
„Géza a legsúlyosabb gondok, problémák kö-
zepette is megszerően tudott lelkesíteni,

mindnyájunkba reményt önteni. Életem
nagy nyeresége, hogy együtt szolgálhattam
vele”. Ebben az emlékkönyvben húga, Soos
Edit így jellemezte bátyját: „Édesanyámra
és rám nem sok ideje jutott, de szívünkhoz
mindvégig közel állt. Tudtuk, hogy a jót
szolgálja, nem magáért, hanem magyarja-
iért és reformátusaiért harcol”.

Az 1943-as szárszói találkozót később sok
támadás és alaptalan rágalom érte, főleg a
sajton keresztül, melyekre Soos Géza bátran
reagált: „Az erős keresztyéniség sohasem félt
az ellenvéleményektől, támadásoktól, mert
ennél többet is vállalt és kibírt a történelem-
ben: a mártíriumot”.

A terjedő náciizmus ellen

Soos Géza már a negyvenes évek elején
bekapcsolódott az ellenállási mozgalomba.
„Mikor kitört a háború, csatlakoztam az el-
lenállási mozgalomhoz, hogy az üldözöttek
védelmére keljek és megóvjam hazám becsü-
letét a náci agresszióval szemben” – írta a
Hitvallásom című cikkében.

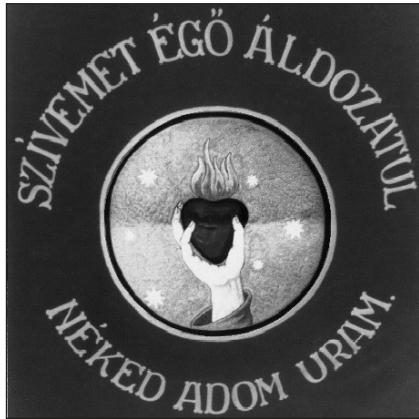
A Soli Deo Gloria Szövetséget 1921-
ben alapította meg harminc református
teológiai hallgató. 1925-ben megindult
a Református Diákmozgalom, 1926-ban
a Diákszociális Osztály, 1927-től a Virág-
vasárnapi Konferenciák. A Szövetség
célul és feladatnak tűzte ki magának,
hogy törödni fognak a református diák-
sággal, vagyis a jövő református ér-
telmiséggel. Keresztyén szellemben ima-
köröket, konferenciákat szerveztek or-
szágszerte, és a tehetséges, nehéz sorsú
vidéki fiatalok részére támogatást nyúj-
tottak, hogy azok előbbre juthassanak.

Külgügyminisztériumi referensként meg-
bízták a háborús menekültek, emigránsok
megsegítésével. Ennek kapcsán 1938-ban
részt vett a svájci Evianban megrendezett
menekültügyi konferencián. Hazatérve be-
számolt a konferencián hallottokról: „Az
emberi gonoszság megszállta a világot, rom-
ba dönti az európai kultúrát és zsidók ezre-
it küldi megsemmisítő táborokba, ezért ki-ki
a maga módján harcoljon a fasizmus min-
den megnyilvánulása ellen!”.

Soos Géza 1939-ben részt vett az amsz-
terdami Keresztyén Ifjúsági Világszövetség
konferenciáján, ahol megismerkedett ké-
sőbbi élettársával, Tüdös Ilona nyelvtaná-
rral, akivel 1940-ben házasságot kötöttek.
1941-ben részt vett a Magyar Függetlenségi
Mozgalom megszervezésében. Kapcsolatai
révén ő kapta először kézhöz az ún. „Ausch-
(Folytatás a 9. oldalon)

Aki szívvel-lélekkel másokért élt 65 éve halt meg Soos Géza

(Befejezés a 8. oldalról)
witz-jegyzőkönyv”-et, amely hitelesen tudósított a német légerekben zajló borzalmakról. Lefordította magyar nyelvre és eljuttatta a kormányzóhoz. Horthy mélyen megrendült a dokumentumtól, ezért hozzájárult a Magyar Függetlenségi Mozgalom által kezdeményezett katonai akcióhoz, amelyre 1944 nyarán került sor. Egy pán-

Az SDG Diákszövetség jelképe.

célus hadtesttel körülvárták Budapestet, s ezzel megakadályozták, hogy a nyilas egység deportálja a főváros zsidóságát.

Soos Géza az SDG Diákszövetséget is bekapcsolta az ellenállási mozgalomba: Kálvin téri székházukban, diákkothonaikban és lakásaikon lengyel, holland, francia és angol menekülteket bújtattak. 1944 decemberében Rómába repült az ellenállási mozgalom titkos megbízásából. Az volt a feladata, hogy az amerikai és angol szövetségekkel felvegye a kapcsolatot és kieszközölje a lehető legkedvezőbb fegyvernyugvási feltételeket, beleértve Budapest bombázásának beszüntetését.

Az emigráció kezdetei

A háború végén, 1945-ben Genfben települt át családjával, ahol teológiai tanulmányokat folytatott. 1950-ben a Genfi Egyetem Hittudományi Karán írt disszertációs munkájában így jellemezte a keleti blokkot: „Ez a rendszer totalitárius, nem becsül sem Istent, sem embert, milliókat üldöz, csupán azért, mert másként gondolkodnak... A világ beteg, mert atomjai, az emberi lények betegek, szétszórtak, deformáltak. Elvesztették a belső tartást, elvesztették a személyes szabadság érzését, egy szabad társadalom szépségét és nagyszerűségét. „De jure” (a törvény szerint) függetlenek, „de facto” (a tények szerint) nem. Felsőbbséget keresnek, mely vezeti őket, felmenti őket a személyes felelősség alól. Lelki, szellemi, fizikai fáradtságot lehet tapasztalni... Semmibe

veszik a szeretet két nagy parancsát!” – ami így szól: Szeresd az Urat, a Te Istenedet, és szeresd felebarátodat, mint önmagadat!

Soos Géza 1946-ban tárgyalta XII. Piusz pápával a magyar menekültek sorsáról. A genfi teológia elvégzése után megbízatást kapott a németországi menekülttáborokban rekedt sok ezer magyar, cseh, lengyel, lett protestáns szociális és lelki gondozására. 1950-ben Wass Alberttel és Bakó Elemérral Münchenben megalapították az *Új Magyar Út* című folyóiratot, az emigrációban élő Magyar Szellemi Munkaközösség lapját, amely később Washington-ba helyezte át székhelyét.

Amerikában érte a tragikus halál

1951-ben feleségével és öt gyermekével Amerikába települt át, ahol az észak-karolinai Montreatban tanári állást vállalt. Élete utolsó három évében sem csökkent aktivitása. Amerikában és Kanadában több előadói és igehirdetői körutat tett. Sorra kereste fel a magyar protestáns közösségeket. Nagy aktivitását és teherbírását méltóan igazolja az a tény, hogy kéthetes floridai körútja során majd ötven előadást, illetve igehirdetést tartott világi és egyházi közösségekben. Egy ilyen útján érte utol a halál. 1953. szeptember 5-én Washingtonból Pittsburgh felé indult, ahol másnap istentiszteletet szeretett volna tartani az ottani magyar kolónia református templomában, amikor kocsija vi-

Nem tudható, miként jutott Soos Géza az úgynevezett „Auschwitz-jegyzőkönyv”-höz. A jegyzőkönyvet két fiatal szlovák zsidó, Rudolf Vrba (eredeti nevén Walter Rosenberg) és Alfréd Wetzler készítette, akiknek 1944 áprilisában sikerült megszökniük a haláltábor egyik épülő barakkjából, és részletesen beszámoltak a deportálás menetéről és a gázkamrák létezéséről. A dokumentum talán közvetlenül tőlük, talán szlovákiai antifasiszta ellenállókon keresztül jutott Soos birto-

harba került, lesodródott az útról és neki-ütközött egy hídfőnek. Röviddel utána belehalt sérüléseibe. Halálának tragikus körülményeiről Wass Albert erdélyi író számolt be az *Új Magyar Út* szeptemberi számában: „Szolgálat közben érte utol a halál, mint a jó papot s a jó katonát. Mintha egy végsőkéig megfeszített húr pattant volna el zengő jajszóval. Óriási fa dőlt ki, magyarok!... A magyar ifjúság tízezreinek ma-

radandó hatású lelki vezetője, az elnyomottak és üldözöttek támogatója, a hontalanná vált magyar menekültek szószólója, bátorítója és felekezeti tekintet nélküli igazi testvére most a ligonier-i temető csendjében alussza örök álmát...”.

Egy életút rövid tényei

Az igaz hitre jutó ember hamar ráébred, hogy nem önmagunkért, de másokért élünk. Ez a felismerés, a másokért végzett cselekvő szolgálat lesz további életének vezérlő csillaga. Soos Gézát is ez a belső felismerés hajtotta újabb kihívások és vesztélyes feladatok felvállalásába. Isten országa iránti hűségéből kötelességének tartotta, hogy az életét is kockára téve, a jó és igaz ügyért harcoljon. Milyen nagy bátorság, elszántság kellett ahhoz, hogy a második világháború forratagában titokban Rómába repüljön egy – a nyilasoktól eltalajdonított – repülőgéppel, vagy amikor amerikai igehirdető-missziója során a ködös-viharos idő ellenére útnak indult Pittsburgh felé, hogy igét hirdessen az ottani magyar kolónia híveinek! Isten őt nem arra teremtette, hogy békeidőben meglegedetten elmélkedjen dolgozószobája magányában. Nehéz, történelmi időkben élt. Egész életével a cselekvő vallásosságot, cselekvő szolgálatot hirdette. Bátor szavait, cselekedeteit a feltétlen hite diktálta. Tudta, hogy nem lehet tétlen, ha mások félelmek közt, inségben élnek, testileg és lelkiileg szenvednek. Ezért minden erejét és idejét a menekültekért, emigrán-

kába, aki azonnal tudta, hogy akár a háború menetét is befolyásolhatják az abban leírtak. Soos magyarra fordította a német nyelvű jegyzőkönyvet és hat másolatot készíttetett belőle. Három példányt a három magyar keresztyén egyház vezetőihez juttatott el, egyet Komoly Ottóhoz, a cionisták magyarországi vezetőjéhez, egyet pedig özvegy Horthy Istvánnéhoz, a kormányzó menyéhez, egy fordítást és a német eredetit pedig magánál tartotta.

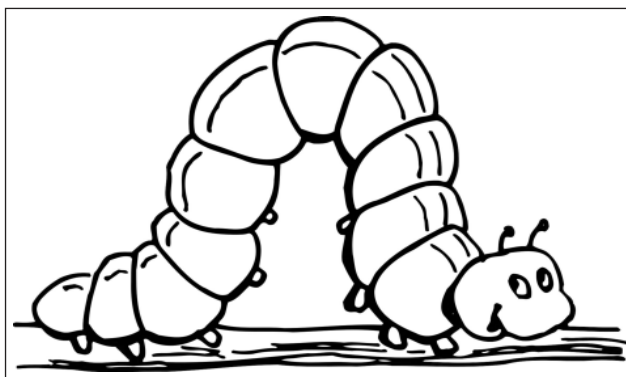
(Nyáry Krisztián)

sokért, elnyomottakért végzett szociális és lelki munkára fordította.

Az SDG Diákszövetség jelvényén egy ég felé emelt égő szív látható. Soos Géza egész bizonyágtévő élete ennek a szimbólumnak a jegyében telt el: szívét égő áldozatként emelte az ég felé, Isten dicsőségére, az elnyomottak, üldözöttek és a hontalanná vált magyar menekültek ezreinek megsegítésére.

Végh Péter

Hol volt, hol... mindenhol van egy csúnya hernyó, akit csúfolnak és üldöznek. Csúnya, szőrös, mindent megrág s nem olyan, mint a többiek. Látszólag Isten groteszk teremtménye.

A kis hernyó érzi, hogy bizony nem indulhatna – a győzelem reményével egy szépségversenyen. Kis, zöld hernyónk élte életét, nyelte a port és a csúfolkodásokat. Kereste csúf életének értelmét.

Nehéz óráiban sokszor panaszkodott az Úrnak, felhánytorgatva neki zölden – szőrös – nyálkás életét. Miért is teremtette ilyennek, ilyen másnak. Általában bokrokon, fákon, a levelek nem látszó oldalán tengette életét, nehogy észrevegyék és megszólják.

Egy nap, amikor éppen rásütött a nap sugara a zölden – szőrös – nyálkás testére, hangot hallott egy másik falevél nem látszó oldaláról: *Hogy te milyen szép vagy!* És valóban: a nap fénye teljesen megváltoztatta a külsejét a kis hernyónak, de még inkább a belsejét. Elhitte ugyanis, hogy Isten szépnek teremtette. Olyannyira elhitte, hogy hálót szőtt maga köré, begubózott abba a gondolatba, hogy Isten

szépnek teremtette. Hagyta magát e gondolat által vezetni.

Mikor aztán újból felébredt, és kimászott a gubójából, elragadtatott örömmel vette észre, hogy vannak szárnyai. Virágról virágra röpködve újságolta mindenkinek: *Nézzétek, vannak szárnyaim! Tudok repülni! Isten mindenkit szépnek teremtett!*

S a nap vidáman ragyogta be az egész világot.

✧

Ne engedd, hogy az az érzés hatalmasodjon el benned, hogy te ügyetlen és csúnya vagy! Hidd el, hogy Isten teremtménye vagy, része az ő nagy-nagy tervének! Ha ezt tudatosítottad, akkor gondold arra, hogy Ő nem teremt „hibás terméket”! Célja van Veled is, keresd az üzenetét, hogy azzá lehess, amivé lenned kell! Hogy Isten nagy tervének a rád váró feladatát beteljesítsd!

–kdI–

A kegyelem könnyed ritmusa

fáradt vagy? kimerültél? elegend van?

„Jöjjetek énhozzám...”

figyelj csak!

látod az együttérzést a szememben?

látod az ölelésre tárt karomat és a kitárt szívemet? gyere!

„Jöjjetek énhozzám.”

gyere velem, és rendbe fogsz jönni!

hagyd most a tömeget, hadd szöktesselek meg!

tudod, ki vagy? mi lenne, ha felfedeznéd, kinek teremtettelek? élj igazán! élj teljesen!

bennem.

gyere, megmutatom, milyen az igazi pihenés.

járj velem és tanulj tőlem.

csendes vizekhez vezetlek. füves legelőkre. felüdítem a lelkedet.

járj velem. játssz és dolgozz velem – nézd meg, hogy csinálom! tartsd rajtam a szemed.

igazítsd hozzám a lépteidet.

akkor mozdulj, amikor én mozdulok... és állj meg, amikor megállok.

csak azt tedd, amit tőlem látsz.

vedd át a kegyelem könnyed ritmusát.

táncolj a széllel.

az én szívem ritmusára mozogj.

ne játszd meg magad!

ne erőlködj!

engedd, hogy természetesen ömöljön át rajtad a természetfölötti szeretetem.

nem terhellek olyasmivel, ami túl nehéz, vagy nem neked való. tudom, ki vagy. jól ismerlek. a terveim és a céljaim pont rád illenek.

maradj velem, és megtanulsz szabadon élni.

én veled akarok lenni.

szeretek veled lenni.

azért alkottalak, hogy bennem élj, mozogj és lélegezz.

bennem vagy szabad arra, hogy az legyél, aki vagy.

gyere velem... mozdulj velem... táncolj velem!

és megnyugvást találsz a lelkednek.

„Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok és meg vagytok terhelve, és én megnyugvást adok nektek. Vegyétek magatokra az én ígámat, és tanuljátok meg tőlem, hogy szelíd vagyok és alázatos szívű, és megnyugvást találtok lelketeknek. Mert az én ígám jó, és az én terhem könnyű” (Mt 11,28–30).

–bpk–

Akiknek céljuk van, azok sietnek, és örömmel tudják legyőzni az út nehézségeit. A keresztyén ember célja a Jézus Krisztussal való egyesülés. Így hangzik egy jól ismert igé „...és lesz a kettő egy testté. Nagy titok ez, én pedig ezt Krisztusról és az egyházzól mondom” (Ef 5,31.32). Tehát „egy testté” lenni vele, s ez több mint egy lélekké lenni.

Az Írás két nevet ad a hívőknek, amikor azoknak örökkévaló rendeltetéséről beszél: *királyok és papok*. „És tett minket királyokká és papokká...” (Jel 1,6 Károli ford.) és a *Bárány felesége*. „...eljött a Bárány menyegzője, és az ő felesége elkészítette magát” (Jel 19,7 Károli ford.). Egyik elnevezés sem teljesedett még be. A cél az Isten Fiával való látható egyesülés.

Meg vagyunk váltva azért, hogy segítsünk a megváltás munkájában. A teremtet világ nem az Isten Fiának megjelenését várja, hanem: „sóvárogva várja Isten fiainak megjelenését” (Róma 8,19). Így a szabadítás egészen a mi vállainkra van helyezve, mint tartozás. Ez megmutatja feladatunkat, hogy a végső célunk nem lehet az, hogy a mennybe jussunk és ott pihenjünk. Aki ennél megáll, az nem értette meg hivatását. Mi tagjai vagyunk a Megváltónak, akitől minden, ami a mennyben, a földön és a föld alatt van, teljes megváltást vár. Mi csak ott állhatunk meg, ahol Krisztus megáll. S Ő csak ott áll meg, mikor mindeneket alávetett az Atyának, hogy Isten legyen minden mindenkiben (1Kor 15,20–28). Addig a mi üdvösségünk a szolgálatban áll (Jel 22,3), hogy a Fiúval közösségben az elveszett világot az Atya lábai elé juttassuk, hogy így eljöjjön „az Atya országa”, amiért imádkozni tanított bennünket Jézus a Miatyánkban.

Most „a zsenge” gyűjtetik össze, egy sereg, amely segíthet a megváltás munkájában. Az Írás szerint a Szentléleknek ma nem az a feladata, hogy a világot megtérítse, hanem, hogy a világból egy népet hívjon elő. Az ApCsel 15-ben látjuk, hogy Krisztus szolgálja itt tűzik ki ezt a célt. S ez nekünk is szól.

Nem elég tehát az, hogy mi az embereket Krisztushoz vezessük a megtérés által; az eljövendő Krisztus elé is kell őket vezetni. Sok hívőnek megtérése és élete csak a maga üdvösségének szempontjából bír értékkel, de nem az Isten országának szempontjából. Különbség

van abban, hogy valaki úgy hal meg, hogy csak éppen üdvözülni, vagy pedig úgy, hogy mint király és pap szolgálhat majd az Úrnak az eljövendő országban. Pál azt mondja a filippibelieknek, hogy ha ezt a munkát el nem végezhetné, akkor hiába futott és hiába fáradt volna (Fil 2,15.16.). Ebből a szempontból sok munkáról fog akkor kitűnni, hogy eltévesztett munka

Krisztussal való együvé tartozásunk tudata. Nagy különbség az, ha valaki magát *meztaláltnak*, vagy *kiválasztottnak* tartja.

A kiválasztásban felismerem az irántam való örök kegyelmet. Az Írás elhívottaknak és kiválasztottnak nevez bennünket, s nekünk mindig az Írás talaján kell maradnunk. A megtérésnél te

volt. Így érthetjük meg, hogy oly sok munka mellett miért olyan kevés az eredmény. Hiányzik a munkáról a Szentlélek pecsétje!

Továbbá egyes keresztyének nem mindig a Szentlélek által dolgoznak, megszorítják a Szentlelket még a munkájukkal is, melyet Istenért akarnak végezni. „És meg ne szomorítsátok az Istennek ama Szentlelkét, aki által megpecsételtetek a teljes váltságnak napjára” (Ef 4,30). A Krisztus testének minden tagja, amely megáll a fejlődésben, s nem engedi, hogy az Úr a maga munkáját teljesen befejeze rajta, megszorítja a Szentlelket, Krisztus testének építőmesterét. Ha Istennek gyermeke ma vétkezik, akkor nemcsak önmaga ellen vétkezik, hanem Krisztus egész teste ellen, amelynek tagja. Ez a mélyebb értelme az igének: „Ha szenved egy tag, veled együtt szenvednek a tagok mind” (1Kor 12,26).

Nem szabad megállnunk az „üdvbizonyosság”-nál. Ez a Zsid 6 szerint a keresztyén élet kezdetéhez tartozik, nem pedig a teljességre való növekedéshez. Van azonban valami, ami sokkal mélyebb, mint az üdvbizonyosság, és ez a

szi meg az ember az első lépést Isten felé, de Isten munkája az emberen sokkal messzebbre nyúlik vissza, egészen az örökkévalóságba. Az Ef 1-ben olvassuk, hogy Isten kiválasztott, a Fia számára rendelt bennünket a világ fundamentumának fölvetése előtt. Ha én Jézushoz jöttem, ez annak a bizonyítéka, hogy egyike vagyok azoknak a boldog lelkeknek, akiket az Atya a Fiúnak adott.

Hogyha a Jézussal való együvé tartozásunkat felismertük, akkor teljes szívünkkel hálát adunk Istennek, hogy embernek születünk. Az Írás által felállított eszményeket és célokat a maguk helyén hagyjuk és igyekszünk, hogy elérjük, amiért megragadott minket Krisztus Jézus (Fil 3,12). Megtanuljuk az Írás nemcsak a saját érzelmeink szempontjából, hanem Isten útmutatása szerint olvasni. Végül úgy megyünk végig ezen a világon, mint akik el vagyunk tőle választva. Ha megértettük Jézushoz való tartozásunk értelmét, tovább senkinek sem akarunk többé tetszeni, csak Jézus Krisztusnak. Erre segít el bennünket Isten Szentlelke.

–szó–

„Volt ott egy próféta is, Anna, Fánuel leánya, Ásér törzséből. Nagyon előrehaladott korú volt; csak hét évig élt együtt a férjével hajadonkora után és már nyolcvannégy éve özvegyasszony volt. Nem távozott el a templomból, mert böjtöléssel és imádkozással szolgált éjjel és nap-

Úr. Hite által megértette, hogy bár semmi nem úgy lett, ahogy ő, illetve ők tervezték, de ettől még Isten terve nem vált érvénytelenné. Anna úgy gondolta, hogy felajánlja Istennek azt az időt, ami fel szabadult az életében, és imádkozik és böjtöl másokért.

pal. Abban az órában ő is odaállt, hálát adott az Istennek, és beszélt róla mindazoknak, akik várták Jeruzsálem megváltását” (Lk 2,36–38).

Anna minden özvegyasszony példaképe is. Egészen biztosak lehetünk abban, hogy fáj neki a férje elvesztése. De úgy látszik, hogy megvigasztalta őt az

Kedves Testvérem, akinek a homloka és az arca talán már megráncosodott az évek során, akinek a keze talán megfáradt a sok-sok évnyi munka után, és akinek talán a tervei nem úgy sikerültek, ahogyan azt fiatalon elképzelte: megkérdezted már az Urat, hogy mi az Ő terve Veled?

„De az Úrhoz nem kiáltanak”

Szereti valaki itt a zenét? – így kezdődött ismeretségünk a „gitárossal”. Néhány napja járt a melegedőbe, amikor feltette ezt a kérdést kolléganőmnek. Hamar ott termettem a pultnál, és elkezdtünk beszélgetni. Kiderült, hogy gitározik, és sokat játszott együtt gyermekkorom „hőseivel”. Már külső megjelenésében is tipikus rocker volt, és annak ellenére, hogy a hatvanhoz közelített, a szimbolikus hosszú haj és az érces stílus még mindig jellemző volt rá. Személyesen ismerte a 70-80-as évek magyar könnyűzenéjének nagy alakjait. Örömmel osztott meg régi történeteket, én pedig szinte ittam a szavait. A pillanatnyi állapotáról nem nagyon szeretett beszélni. Végül is mindig volt hol éjszakáznia, külseje is ápolat volt, és általában jókedvűen társalgott. Délutánonként, mikor befejeződött a munka eljött, és gitározni tanított.

Nem tartott sokáig ez az idilli állapot. Egyre gyakrabban jött ugyanis ittasan,

olykor ápolatlanul is, így a közös zenélgetés félbeszakadt. Sőt, a viselkedése is kezdett fokozatosan megváltozni, kiszámíthatatlan lett, néha még agresszív is. Már-már ijesztővé vált, sokszor annyi sületlenséget hordott össze. Mintha téboly jelei mutatkoztak volna rajta. Néha eljött a hétköznapi istentiszteletre, de ott is zavaros felszólalásokat produkált. Beszélt ufókról, afganisztáni élményeiről, vagy éppen kifakadt, hogy ő egy örült. Előfordult, hogy elment orvoshoz, de nem szedte rendszeresen a felírt gyógyszereket. Nem nagyon lehetett már vele beszélgetni, csak mondta a megszokott dolgait, de nem hallgatott senkire. Valami mégis hajtotta, hogy minden nap jöjjön. Látszott rajta, hogy örül, hogy van egy hely, ahová eljöhét és meghallgatják.

Nem tudtam, mit csináljak. Amennyire vártam pár hónapja, hogy jöjjön, most annyira rossz érzés töltött el, ha meghal-

Mit kezdesz a nyugdíj után rád szakadt szabadidővel? Annának e hajlott korára megadatott, hogy láthatta és felismerhette a Megváltóját, a gyermek Jézus Krisztusban. Ezután pedig azzal töltötte az idejét, hogy beszélt az embereknek Krisztusról. Bizony, ez az Istennek tetsző módja annak, hogy hogyan „avatkozzunk bele” a másik ember életébe. Anna nem pletykál, nem okoskodik, nem „sepreget” a mások háza előtt, hanem helyette a minden szolgálatok alapját, az imádságot végzi. Íme, az álhírek és rémhírek helyett: Anna az örömhírt terjeszti. Egészen biztos, hogy neki magának is túlcserült az öröm a szívében, hogy még életében olyan ajándékot kapott Istentől, amit várt. Ugyanakkor nem is azzal tölti el a gondolatait, hogy folyamatosan elkészíti és frissíti a betegségeknek a listáját. Mert kezét összekulcsolni, szemét behunyni és a szívet az Isten és a felebarát szeretetével eltölteni, szinte minden diagnózis mellett lehetséges. Anna nem tekinti az élete áldozatának magát, hanem a kapott időt lehetőségként fogadja. Eddig csendesen tűrt, és most sem panasz hagyja el a száját, hanem az evangélium üzenete. Követésre méltó.

Haris Szilárd, diakóniai lelkész

lottam a hangját. Próbáltuk szép szóval, erélyesebben is, emellett sokat imádkoztam érte, de nem történt változás. Legalábbis pozitív értelemben nem...

Néhányszor úgy jelent meg, hogy egy fél olló lógott ki az ingzsebéből. Egyszer pedig ruhákat kért, elég durva stílusban, de nem álltam le vele vitatkozni, hanem átadtam neki a kért holmikat, majd kikísértem. Ekkor a belső zsebéből egy meglehetősen méretes kést húzott elő. Nem támadólag, csak úgy „vagányságból”. Meglepetésemben szóhoz sem jutottam, ő pedig elment. Másnap kénytelenek voltunk kiutasítani az alapítványtól. A környéken néha azért még megjelenik, s bár azóta nem találkoztam vele, de a történetét még mindig nem tudtam teljesen letenni...

„Lelkem is csupa reszketés, és te, Uram, meddig késel?” (Zsolt 6,4).

Ifj. Sebők János

Szerzőnk a hajléktalan-ellátással foglalkozó Tiszta Forrás Alapítványnál dolgozik.

Hollandiában jártam... (2.)

Hollandia – a fapapucskok országa?

A holland székhelyű Hulp Oost-Europa segélyszervezet meghívásának eleget téve, április elején öt napot töltöttem Albert Heldoorn (az alapítvány egyik vezetője) kíséretében a Holland Protestáns Egyház területén. A látogatásom alatt Harderwijk, Veenendaal, Amersfoort és Rotterdam városokban található gyülekezetek és missziós intézmények vezetőivel találkozhattam és beszélgethettem a holland emberek hitéletéről és az egyház helyzetéről. (Az útibeszámoló első része lapunk előző számában jelent meg – a szerk. megj.)

Nils Holgersson, a fapapucsos szőke kisfiúról szóló mese jutott akaratlanul is eszembe, amikor egy Niels nevű korombeli lelkes fogadott Rotterdamban egy vörös téglából kirakott nagy százéves templomban, ami első látásra kolostornak hatott, mivel a belső udvart különféle közösségi helyiségek és a templomhajó vették körül.

Niels 2010-ben elgondolkodott azon, miként lehetne a városban megszólítani azon fiatalokat, akik egyetemistaként több évet töltenek a városban. Megszólított néhány lelkes ismerőst, akikkel álmódostak, tervezgettek és imádkoztak. Arra jutottak, hogy kellene egy hely, ahova behívhatják a fiatalokat. Egyik nap feltűnt neki a vonatállomástól nem messze fekvő vörös téglás templom, melynek gyülekezete folyamatosan csökkent, így már csak ritkán használták a templom nagytermét, hiszen elfértek már a gyülekezeti termekben is. Rá egy évre Niels már engedélyt kapott az egyházi felsőbb-ségtől, és szerződött a helyi gyülekezet vezetőségével, hogy használatba veszik a templomot és a hozzá tartozó helyiségeket. 2012-ben egy Alpha-kurzust indítottak el, amely átlagosan ötven embert megmozgatott, és elkezdtek ún. ifjúsági istentiszteletekre hívni a környezeti lakóit. Szereztek egy zongorát, és megszólítottak zenészeket, hogy csatlakozzanak ehhez a missziós gyülekezethez. 2014-ben egy öttagú vezetőséget választottak és elnevezték a gyülekezetet *Északi fénynek*. Az istentiszteletre ekkor már körülbelül száz résztvevő járt. Hétköznap ruhagyűjtéseket, közös étkezéseket, házi csoport-

okat és különféle missziós csoportoknak adtak helyet és lehetőséget, hogy a résztvevők kibontakozhassanak olyan területen, amiket szívügyüknek tartanak. Ma már körülbelül négyszáz résztvevő jár a vasárnapi istentiszteletekre. Mi a missziójuk titka? *Nem titok: elsősorban ragaszkodunk az evangéliumhoz, amit érthető, hétköznapi nyelven mondunk el. Igyekszünk jól előkészíteni a zenei kíséretet, hiszen nagyon sokat énekelünk, amit tudatosan erősítünk, hiszen az énekek utat készítenek az emberi szívhez. Az emberek közösségre vágnak, és itt barátokra lelnek. Fontosnak tartom, hogy amit a résztvevők kapnak, azt ne hagyják meg önmaguknak, hanem igyekezzenek továbbadni – akár a hírt, hogy vannak lelki alkalmak, akár a különféle szolgálati területeket, így van olyan csoport is, akik rendszeresen elutaznak Romániába cigány-misszióba, így maguk is az evangélium hordozóivá válnak – árulta el Niels.*

Aznap még egy keresztyén belmissziós központot is meglátogattunk Amersfoortban, ahol a misszió vezetője ismertette a missziós stratégiákat. Legújabb projektjükben felkínálják a gyülekezeteknek, hogy egy kis csoporttal beköltözznek néhány hónapra a községbe. Külső szemlélőként jobban észreveszik azokat a lehetőségeket, melyek jelen vannak, csak a lakóknak nem tűnik föl. Így közösen törekszenek új impulzusokat hozni a gyülekezet életébe anélkül, hogy bármi idegen dolgot kívülről ráerőltetnének azokra. Segítenek felfedezni azokat az elrejtett kincseket, melyek ott vannak a gyülekezeti tagokban, csak ki kell azokat ásni, vagy mint a földbe hintett magokat, meg kell locsolni, hogy növekedésbe szökjenek.

Így szimbolikus jelentősége lett az aznapi esőnek – a missziós csoport esőt hoz a megszáradt földre. A felfrissült gyülekezetekben gyakran felébred a missziós lelkület, mely a helyi lakosok iránt, de a messi külföldön élők iránt is megnyilvánul. Sok helyen szokatlan formákat is bevállaltak. Az egyik városi gyülekezetben például vásároltak egy régi londoni emeletes buszt, melynek felső szintjét berendezték, hogy beszélgetni lehessen ott, a lenti szinten pedig kis büfét építettek be. Ezzel a busszal mindig valamelyik iskola elé állnak, és a szünetekben fogadják a diáko-

kat, akik örömmel töltenek ott időt – evangelizáció és lelkigondozás zajlik a buszban.

Sok gyülekezet rendszeresen missziós utakat szervez kelet-európai országokba, ahova nem csak anyagi támogatásokat juttatnak el, hanem maguk is segítenek az épületek felújításánál, miközben igyekeznek hitükről vallást tenni, még ha nem is beszélnek az adott ország nyelvét.

Hollandia – az esők országa?

Hollandiában sokat esik az eső, ami nem túl kellemes, de pont ennek köszönhetően, gyakran láthatunk szivárványt is, Isten szövetségének a jelét! Az alatt az öt nap alatt, amit Hollandiában töltöttem, végig gyönyörű napsütés volt. Így gondoltam, hogy az utolsó nap sem viszem az esernyőmet. És bizony, jöttek a felhők, és hirtelen eső kapott el, de hála Istennek csak felfrissültünk.

Aznap megfogalmazódott bennem, hogy Hollandia nagyon színes ország: egyrészt a sok zöld és virágos területek, melyeken a kis – állatokkal teli – tanyák kellemes látványt nyújtanak. Másrészt a kegyességi formák is sokszínűek: a régi, hagyományos, szigorú és puritán bibliai hitelvekhez ragaszkodó gyülekezetektől a mai legmodernebb életvitelt felvállaló merész és hiteles missziós gyülekezetekig. Felmerül bennem a kérdés: hogyan tud mindez egymás mellett békességben megenni? *Az egymás elfogadásához fel kell nőni, ami nem megy egyik nappal a másikra. De sajnos ma is vannak olyan egyházközösségek, ahol a vak fundamentalizmus és a törvényeskedés uralkodik. Ezekben a hívek olyannyira szigorú életvitelt képviselnek, hogy külső formákban is látható jeleit adják ennek: a nők kizárólag sötét, hosszú ruhákat viselnek és hosszú, befönt hajjal járnak – tudom meg. És valóban, amikor az egyik kisvárosban haladtunk át, szemmel látható volt mindez. Természetesen nem a külső formák okoznak nehézséget, hanem a belső tanításuk: a prédikációk nagy része a büntető és haragos Istenről, valamint a bűnös, és soha meg nem javuló emberekről szólnak, akik rettegnek az utolsó ítélettől. Ezek a gyülekezetek sajnos olykor családokat is elválasztanak egymástól, és sajnos nem hajlandók egy közösséget vállalni a többi protestáns felekezettel*

(Folytatás a 14. oldalon)

(Befejezés a 13. oldalról)
sem. Ezt pedig aligha lehet elfogadni, legfeljebb együtt élni lehet megtanulni ezzel a teherrel.

Aznap délutánra beterveztük, hogy meglátogatunk két városi gyülekezetet, melyek tulajdonképpen egy és ugyanazon egyházközség alá tartoznak. Az egyik a Béthel nevű gyülekezet (kezdtm

megszokni, hogy a gyülekezetek szimbolikus nevet vesznek fel), a másik az óvárosi templom gyülekezete. Az elsőnél egy ötven év körüli magas, szőke lelkész fogadott, aki gyakran jár misszióba a mostani Szerbiába. Gyülekezetében sok külföldi ember is van, többek között ezért is nagyon sokszínű a gyülekezeti élet és az istentiszteletek is. Templomuk egybe van építve a gyülekezeti központtal és a parókiával. Az évek során kiala-

kult, hogy több énekeskönyvből, orgona, zongora és más hangszer kíséretében is énekelnek, és több gyülekezeti tag is aktív az alkalmakon igeolvasással, imádkozással, biznyságtételekkel. Gyülekezeti életüket gyakran újratervezik, ami sok újításra ad lehetőséget. Vallják, hogy nem az emberek vannak a gyülekezetiért, hanem a gyülekezet az emberekért

– ezért, ha valakiben megfogalmazódik valamilyen ötlet, azt közösen átbeszéljük és igyekeznek lehetőséget adni annak megvalósítására. Ezzel a hozzáállással lelkiükben sokat gazdagodnak, hiszen nem válik megszokottá és unalmassá a gyülekezeti élet, ami az istentiszteletek jellegében is megmutatkozik.

Ezt követően átbicikliztünk az óvárosi templomhoz, ahol szintén a gyülekezet lelkésze fogadott. Ez a gyülekezet sok-

kal tradicionálisabb felfogású, mint a korábbi, ami nem a gyülekezeti alkalmak mennyiségén, hanem a formáján látszik meg: hagyományos régi zsoldárokat énekelnek, hosszabbak a prédikációk is, és a presbitériumban is inkább idősebb férfiak vannak. De nem is ez volt a meglepő, hanem az, hogy a lelkész megerősítette azt a hozzáállást, amit az előző gyülekezet lelkészével már átbeszélünk: a Béthel gyülekezetben ugyanis nem automatikus, hogy a csecsemőket megkeresztelik, hanem szabad döntést engednek a szülőknek, természetesen a megszületett csecsemő egy hálaadó alkalmon áldásban részesülhet. Az óvárosi gyülekezetben viszont a gyermekkeresztséget gyakorolják, mert meg vannak győződve arról, hogy ez a helyes. Mégis a két gyülekezetet ez az alapkülönbség nem választja el egymástól, nem tartanak véget nem érő vitákat erről a dogmatikai kérdéstről, hanem egymást elfogadják ezzel a felfogással is. *Elfogadjuk, hogy más gondolkodunk erről az egyébként fontos dologról, de fontosabb az, hogy mégis egységben tudunk maradni, mert minket Jézus Krisztus köt össze, és nem az, hogy mikor törtenek meg a keresztség. Viszont sokkal égetőbb dolgok vannak a közösségeink életében, amiket meg kell beszéljünk, és amikben egységre kell jussunk, és inkább azokra szánunk időt. Balgaság lenne, hogy amíg nagyon sok dolog összeköt minket, néhány különbség miatt elszakadnánk egymástól! Isten elfogadást és nem elutasítást gyakorol mindnyájunkkal szemben!* – hirdetik bölcsen.

–st–

TUDÓSÍTÁS

A gicei gyülekezet öröme

Egy-egy gyülekezet életében, különösképpen, ha az adott gyülekezet a végeken, a nyelvhatáron vívja mindennapi csatáit a megmaradásért, nagyon fontos a kincsek megőrzése. Lelki kincseink megőrzéséhez anyagi kincseink megőrzése is szükség van.

A Gicei Református Gyülekezet az elmúlt néhány év hányattatásai és belső vizsálai után tudott ez év tavaszán, a hozzá tartozó gömörligeti leányegyházközséggel összefogva, nekilátni a gicei parókia belső felújításának. **Radácsy Károly** pel-

sóci lelképásztor, aki jelenleg a gyülekezetek megbízott lelképásztor, mindenben támogatta igyekezetünket.

Az épület állagmegóvásának érdekében kicseréltük a külső nyílászárókat, felújítottuk a villanyhálózatot, továbbá kijavítottuk a munkálatok által megbolygatott falakat, és kifestettük az épületet, lakhatóbbá téve azt. Mindez a Bethlen Gábor Alap támogatásával, továbbá a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház által jóváhagyott jelentős anyagi támogatásnak köszönhetően valósulhatott meg. **Oré-**

mus Zoltán, az Abaúj-tornai Református Egyházmegye esperese személyesen felügyelte a munkálatok elvégzésének folyamatát.

A gicei parókiát a két egyházközség tagjai építették önerőből még 1952/53-ban. Azóta néhány kisebb felújításon esett át, melyek segítettek ugyan fenntartani az épület állagát, de lényeges, minőségbeli változást nem hoztak. Nos, a most végrehajtott felújításnak köszönhetően, a parókia remélhetőleg tartósan megújult. Most már a gyülekezetek lelki megújulásán kell, hogy fáradozzunk a Szentlélek segítségével. **Máté István**

Istennek hála, megvalósult az első diakóniai érzékenyítő nap, melynek a nagykeszi gyülekezet adott otthont. A Diakóniai Központ ezen új programjának a célja, hogy serkentse a gyülekezetet a szeretetszolgálat végzésére azáltal, hogy felhívja a figyelmet a gyülekezet lappangó lehetőségeire. Az igehirdetés szolgálatát **Haris Szilárd**, diakóniai lelkész végezte. Prédikációjában felhívta a figyelmet arra, hogy a szeretetszolgálat végzése már az ösgyülekezet alapvető tevékenységéhez is hozzátartozott, és ez azóta sem változott. Ha a gyülekezet nemcsak befelé tekint, hanem megvizsgálja, hogy kik felé tud szolgálni, akkor ezáltal épül maga a gyülekezet is. Az igehirdetés további részében bibliai személyek példáin mutat-

ta be a diakóniai szolgálatok fajtáit a gyülekezetben, melynek leg-
alapvetőbb formája a másokért, a rászorulóknak való könyörgés.
A biztató és mozgósítási kívánó igehirdetés után a lelkész bemu-
tatta a Diakóniai Központ jelenleg aktuális programjait, és felve-
tette a gyülekezet és a Központ szorosabb együttműködésének
lehetőségeit.

A Diakóniai Központ szívesen várja további gyülekezetek és egy-
házmegyék felkérését hasonló diakóniai érzékenyítő nap megtar-
tására. Szívesen eleget teszünk a kéréseknek, hiszen szolgálni
öröm!

–hsz–

Az ifjúságért az ifjúsággal

Augusztus 26-án Újlóton felemelő alkalomra hívogattak a ha-
rangok, jelezvén azt is, hogy nem csupán egy szolgálattevő fog ör-
helyre állni, de rajta kívül még tízen fognak részt vállalni a liturgiá-
ban. Intenzív volt ez a vasárnap délelőtt, ifjúsági istentiszteletünkön
csak úgy lüktetett a kis csapat szíve-lelke!

Áldás volt kérve az ifjúságra, gyermekekre, fiatalokra egyaránt,
abban bízva, hogy megáld mindnyájunkat az Úr és áldássá leszünk
egymás és mások számára is.

A résztvevők az *1Móz 12,2* alapján kapták az ígéretet, miszerint
„Nagy néppé teszlek, és megáldalak, naggyá teszem nevedet, és ál-
dás leszel.” Hitték, hogy ez a biztatás nemcsak egykor szólt Ábrám-
nak, de az övék is lehet ez az isteni ígéret. Az ifjúságért tartott al-
kalmat akár rendhagyónak is tekinthetnénk, ám immár második
alkalommal különbözött az eddiektől. Intenzívebb ritmust adva
az egésznek, hogy a teljes liturgiát a gyermekekkel és a fiatalokkal
együtt végezte a helyi lelkész.

A Remény énekar egyik tagja mondta az igei köszöntőt. A kán-
tor felesége jelentette be az énekeket. Az énekar és a vasárnapi
iskola vezetője olvasta fel számunkra az igeszakaszt. Az előimát és
az utóimát az idén konfirmált lányok vitték az Úr színe elé. Az
igeverset, amely alapján szóltunk a gyülekezet tagjaihoz egy kislány

helyezte a szívekre. Az úri imát egy óvodás tanulta meg, hogy az
úrasztalához állva, vezesse azt. Az adakozásra a figyelmet egy hét-
éves kisfiú hívta fel. A lelkésznel együtt tizenegyen szolgálták
végig az ifjúsági istentiszteleti liturgiát, melyre egy-egy igés könyv-
jelző fog mindnyájunkat emlékeztetni.

A gyermekek énekszolgálatát még négy pici gyermek erősítette,
így lett teljes a „kis” csapat tizenöt szolgáltóval.

Istennek szól a hála ezért a felejthetetlen alkalomért! Hálás a szív,
amiért Isten alkalmasnak találta elhívottait, amikor szolgálatra
rendelte őket!

Sándor Veronika

Szolgálatba állítva

Ez volt a mottója a barsi egyházmegyében megszervezett pres-
biteri konferenciának, ami augusztus 29-én volt Pozbán.

Dukon András, a helyi lelkész köszöntötte a jelenlevőket, majd
Kassai Gyula, a barsi egyházmegye esperese az *1Kir 15,1–15* alap-
ján tolmácsolta az Igét. Hangsúlyozta, hogy az a szolgálat, aminek
nincs üzenete és küldetése, a megmérettetés napján könnyűnek

fog találni. **Somogyi Alfréd**, a pozsonyi egyházmegye esperese
előadásában felvázolta, hogy milyennek látja ő az ideális presbi-
teri szolgálatot. Hangsúlyozta, hogy amiként egy presbiter odaha-
za gyarapodást munkál, ugyanúgy az egyházközösségben is gyarapo-
dást kell szolgálnia, aki nem a lelkésznek, nem a gyülekezetnek

szolgál, hanem Isten országát munkálja. Tehát egy presbiter sem
lehet egyszerre világi és egyházi személy, de választani kell, s ha az
egyházi mellett hozott döntést, akkor azt kell képviselnie a világ-
ban, a társadalomban is.

A másik előadó **Fekete Vince**, a Szlovákiai Református Keresz-
tyén Egyház főgondnoka volt, aki elsősorban a Szentírásról keresz-
tül mutatott rá a szolgálatra, azon belül is Péter első levelét emelte
ki, és bizonyágtételében elmondta, hogy 26 évvel ezelőtt miként
szólt szívéhez az Ige, indult útnak, hátrahagyva a várost, ahol élt,
s a munkahelyet, ahol dolgozott, s elkötelezte magát egy magyar
város református közösségében. Szólt arról is, hogy a presbiternek
ápolnia kell a rábízott javakat, méltóságteljesen kell betöltenie a
tisztviselést, s keresztyén magatartást kell tanúsítania.

Kiss Pál, a barsi egyházmegye gondnoka köszönetnyilvánítását
fejezte ki az előadóknak, s megköszönte a helyi gyülekezet elöljáró-
inak, hogy helyet adtak az egyházmegyei presbiteri konferenci-
ának.

Mente Róbert, a pozbai gyülekezet gondnoka a *2Móz 18,21*
alapján rámutatott arra, hogy az elöljáróknak istenfélőknek, hűsé-
geseknek kell lenniük, akik együtt tudják hordozni a terheket. Beszé-
dében hangsúlyozta, hogy nem csak Mózes kereste egykor az isten-
félő, hűséges és teherbíró munkatársakat, de ilyen presbitereket
keres az Úr ma is.

Miután a résztvevők elénekelték a nemzeti imádságot, mindenkit
szeretettel hívtak és vártak a szeretetvendégségre is.

–sv–

Gyermektábor. Pácinban volt az Üdítő gyermektábor július 16-a és 20-a közt.

Kántorképző. Július 22-e és augusztus 5-e közt zajlott a kántorok országos tanfolyama Rimaszombatban.

Tinitábor. A Fiesz – Duna Menté július 28-a és augusztus 2-a közti időszakban tartotta Rimakokován a tinitáborát. A borzovai tinitábor pedig augusztus 21-e és 25-e közt zajlott.

Fieszke gyermektáborok. Július 23-a és 28-a közt angol nyelvű, július

30-a és augusztus 4-e közt pedig magyar nyelvű gyermektábor helyszínéül szolgált a Bátorkeszi Gyermek- és Ifjúsági Konferencia-központ.

Élesztő. Bacsófalván zajlott Augusztus 15-e és 19-e közt a Fiesz Élesztő elnevezésű országos ifjúsági keresztyén találkozója. A találkozó előadásai, evangelizációi, szemináriumai, beszélgetései azt járták körül, hogy mit is jelent az, hogy Isten képmására lettünk teremtvé.

Emlékpuzzle-k az Élesztőről

Téged, hogy hívnak? Noémi vagyok. Téged, hogy hívnak? Noémi vagyok. Téged, hogy hívnak? – úgy a tizedszer ugyanígy elhangzó kérdés után a kétéves Noéval sikerült tisztáznunk, hogy mi annyira menők vagyunk, hogy ugyanúgy kezdődik a nevünk. Lehet, hogy még egyszer megkérdezte volna, hogy akkor, hogy a csudába is hívnak engem, de talán látta, hogy reménytelen eset vagyok... – ez a kép ugrik be, ahogy újvári mama sparheltjét törölöm és nem tudok mást, csak mosolyogni a szivacsra...

Mikor megkérdezzük valakit, hogy *Naaa, milyen volt?* – a választ úgy nyolcvan százalékos pontossággal előre tudjuk: Jó volt!

Úgy gondolom, hogy minden (*nagyon jó volt!*) mondat mögött különböző képek és emlékfoszlányok vannak, mint például nekem a Noé *akkorinkábbhagyjukos* – arcocskája, vagy ahogy Szanyi György kárpátaljai lelkész biztat minket az esti evangelizáción, hogy ne morzsákat, alamizsnát, hanem nagy dolgokat merjünk kérni Istentől, vagy ahogy küld minket az emberek közé hirdetni Istent, vagy mikor megtudom, hogy imádkozásnál vigyázni kell a megfogalmazással (erre ezt a példát hozta fel: volt egyszer egy kárpátaljai asszony, aki azért imádkozott, hogy a férje hagyja abba az ivást. Miután ez megtörtént, elkezdte őt verni...).

Vannak képeim bizonyágtételekről, dicsőítésekről (*„...Te olyan jó, jó, jó vagy!”*), esti őrjáratról – ahol nem találunk sünit, pedig igencsak kerestünk, amikor az egyik kissrácral a dombnak lefelé frizbiztem, amikor megkaptuk az igés kártyát a záró istentisztelet után és egy mondat, ami a főkoordinátortól, **Édes Erzsébettől** hangzott el, aki ezt mondta: *Amikor azt énekeltük az egyik dalban, hogy „hogy bízhattál rám oly kincset”, akkor arra gondoltam, hogy Istenem, hogy bízhattál rám ennyi embert, ennyi kin-*

cset?! Ekkor elgondolkoztam: bár nem vagyok főkoordinátor – esetleg csak a saját életkémben – de mégis mennyire igaz: Isten mennyi kincset bízott rám is, akiket és amiket sokszor nem is érdemlek meg.

Isten ezen a nyáron két dologra vezetett rá: az egyik az, hogy Isten felülírja a terveimet jobbakra, mint azt ahogy én elképzelem, a másik pedig az, hogy áldott vagyok, mert az Élesztővel kapcsolatban egy hatalmas selfie-áradat jut az eszembe olyan képekkel, amin olyan emberekkel és olyan pillanatokban vagyok, akiket/amiket csodáknak tartok.

(Csodák pedig csak azokkal történnek, akik hisznek bennük!)

Szándékosan nem mutattam meg azokat a képeket, mikor este nem-csillagásként magyaráz valaki a nem-csillagászoknak, hogy melyik hattyú, meg melyik Göncölszeker hol van, vagy amikor Veroni útbaigazít a ruhavásáron, hogy melyik szoknya állna jól, amikor a Dagi Winston Churchill cicát simogatjuk a tábortúznél, vagy amíg a többiek esti röpznek, mi többiek-többiek megpróbálunk felvenni olyan pozitúrákat, hogy minél kevésbé legyen füstös a hajunk a tűznél, vagy az a kép, mikor meglátod, hogy ismét hosszú a sor a Beülőben... Ezekből annyira sok van és annyira magától értetődőek, hogy nem is mutatom őket tovább.

Nekem valami ilyesféle albumot sikerült összegyűjtenem az idei Képmás témájú Élesztőn.

(Főkoordinátorunk Édes Erzsébet volt, a jobb keze **Kis Lukács**, a főelőadó **Lovas András**, két evangelizátorunk pedig **Szanyi György** és **Édes Zoltán** voltak. Mellettük természetesen még rengeteg kismanó tevékenykedett, de ha felsorolnám a neveket, átíródna ez a szöveg névjegyzékké...).

Cigánymisszió. Augusztus 18-án Somorján a Pomlé-parkban Fazekas László püspök is részt vett az Uwe-Martin Schmidt által 20 évvel ezelőtt elindított cigánymissziós tevékenységről való megemlékezésen, amelyen áhítatot is tartott.

MEÖT. Augusztus 19-én Budapesten a Szilágyi Dezső téri református templomban a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa szervezésében hálaadó istentiszteletre került sor államalapításunk és ezeréves történelmünk évfordulójára való emlékezéséért, amelyen a történelmi egyházak főpásztorai közt ott volt egyházunk püspöke és főgondnoka is.

A Pátria rádió református műsorai:

Szeptember 23-án Izsmán Jónás ipolysági lelképásztor Pál apostolnak az Areopágon elmondott beszédét boncolgatja igehirdetésében.

Október 7-én Éles György, a Prágai Magyar Református Missziói Gyülekezet lelképásztor Pál apostol korinthusi tartózkodása kapcsán fogalmazza meg üzenetét: ne féljük szólani Isten Igéjét.

Október 21-én Bihari Richárd rimajánosi lelképásztor Pál apostol és Keresztelő János efézusi tanítványainak találkozásáról szól a hallgatókhoz.

A Világosság egyházi műsort vasárnap 7.05-kor közvetíti a Pátria rádió, az ismétlésre másnap, hétfőn 13.05-kor kerül sor.

(A műsor a közvetítést követő naptól meghallgatható a Sola rádió honlapján is: <http://refradio.eu/radio/sola/vilagosság/>)

Szerkesztő-műsorvezető: Iski Ibolya

KÁLVINISTA SZEMLE

A Szlovákiai Református Keresztyén Egyház hivatalos lapja. A kiadó címe:

Jókai u. 34., 945 01 Komárno.

Cégbejegyzési szám: 00179191

Megjelenik havonta.

Főszerkesztő: Fazekas László

Szerkesztő: Kis Lucia

Titkár és lapterjesztő: Kis Lucia

Előfizethető a református lelkészi hivatalokban és a szerkesztőség címén.

Előfizetési díj: egy (kalendáriumi) évre 4,20 euró.

A lapterjesztést a szerkesztőség végzi: **930 10 Dolný Štál (Alistál) 386.**

E-mail: ksz@reformata.sk

Telefon: 031/55 90 141

A kéziratokat nem őrizzük meg, nem küldjük vissza, rövidítésük és szerkesztésük jogát fenntartjuk.

Nyomdai előkészítés: Kis Lukács
Nyomja: Reproffset, Dunaszerdahely
ISSN: 1335-7298

Nyilvántartási szám: EV 3628/09

Verbók Noémi